

VERSLAG

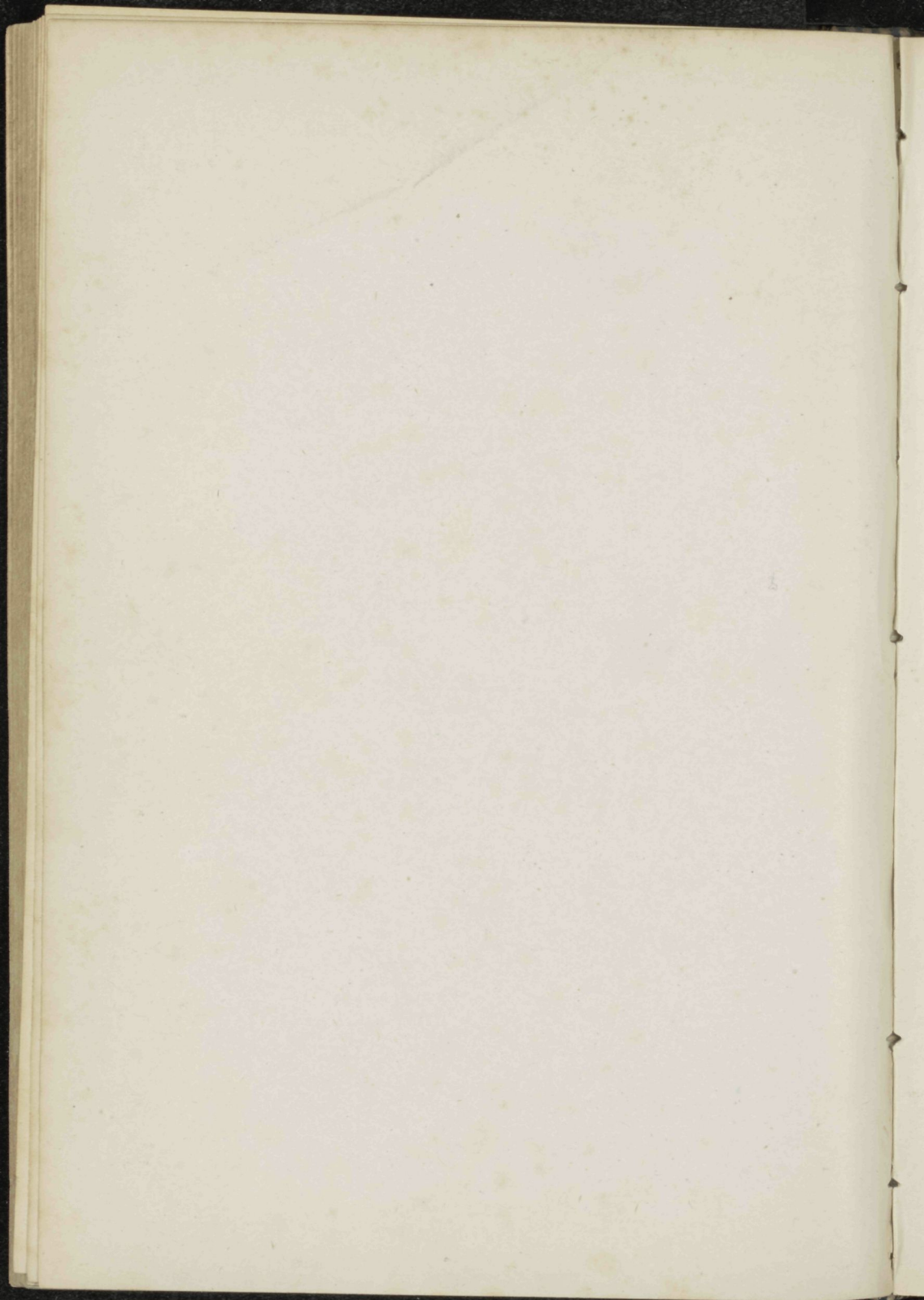
OVER

HET BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE STAD LIER

DIENSTJAAR-1871-1872

aangeboden door het Collegie van Burgemeester en Schepenen
in uitvoering van het art. 70 der gemeentewet.

VERSLAG

OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE

STAD LIER

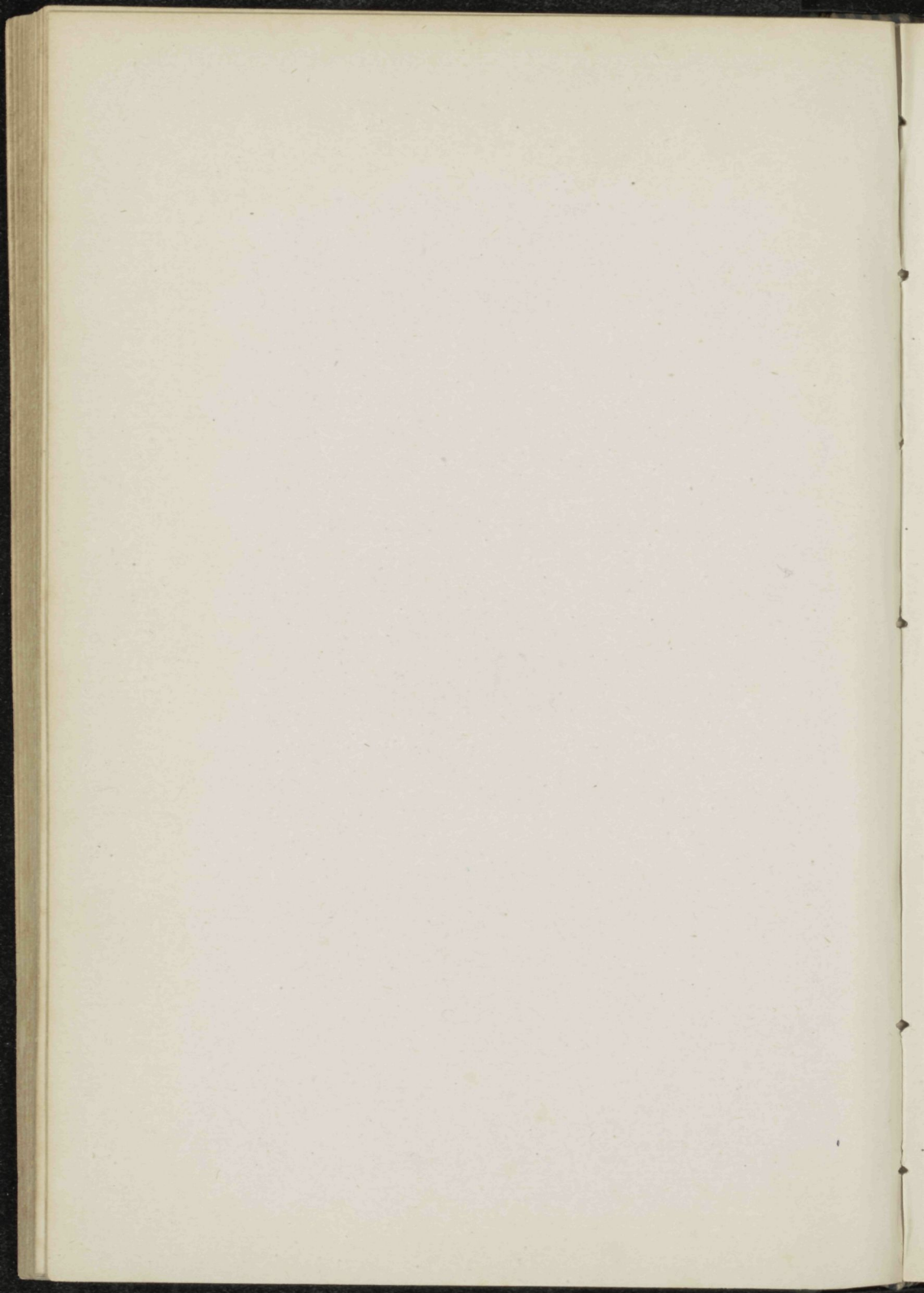
OVER HET DIENSTJAAR 1871--1872

LIER

JOSEPH VAN IN & Ce

drukkers der normaal- en soldatenscholen

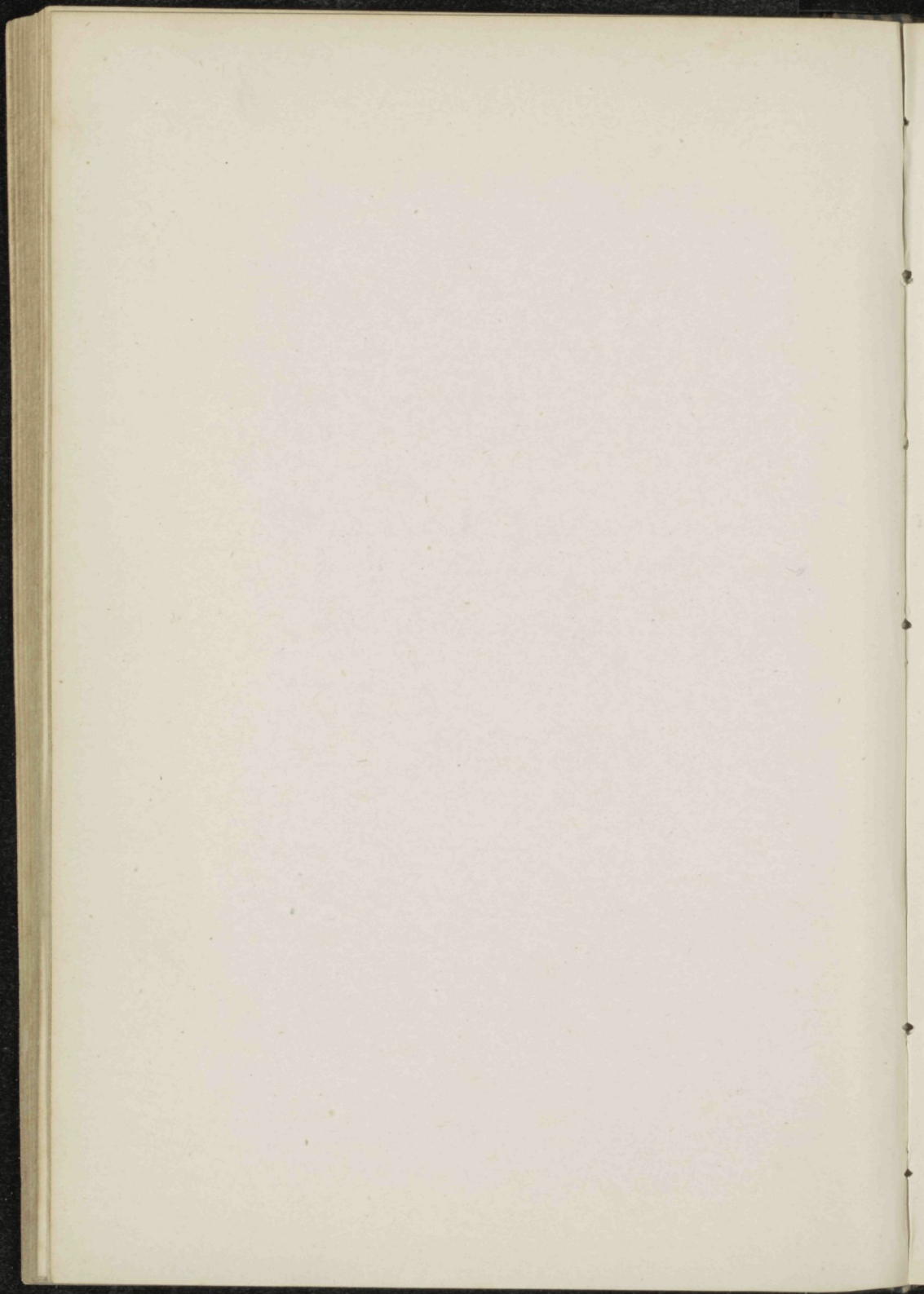

Mijneheeren,

In uitvoering van art. 70 der gemeentewet, hebben wij de eer UEd. het verslag aan te bieden over het bestuur en den toestand van de zaken der stad Lier, gedurende het jaar 1871-1872.

De daadzaken welke wij aantekenen, hebben allen betrekking op een vorig tijdstip, toen wij nog niet in bediening waren getreden.

Wij hebben dus dit verslag opgesteld volgens de stukken welke zich ter stads secretarij bevonden en de inlichtingen ons door de verschillende besturen medegedeeld.

TITEL I

BEVOLKING

1^e AFDEELING

Staat der bevolking

De bevolking beliep op 31 December als volgt :

	Man. gesl.	Vr. gesl.	Totaal
	7375	7932	15307
Op 31 December 1870 beliep dezelve	7509	8078	15587
Verschil in meerder voor 1871	00	00	00
» in minder »	134	146	280

STAAT der overlijdens volgens den ouderdom

Geboren in	1871	.	.	.	.	102
—	1870	.	.	.	.	111
—	1869	.	.	.	.	75
—	1868	.	.	.	.	55
—	1867	.	.	.	.	40
—	1866	.	.	.	.	46
—	1865	.	.	.	.	28
—	1864	.	.	.	.	11
—	1863	.	.	.	.	10
—	1862	.	.	.	.	5
—	1861	.	.	.	.	4
—	1860	.	.	.	.	4
—	1859	.	.	.	.	1
—	1858	.	.	.	.	1
—	1857	.	.	.	.	3
—	1856	.	.	.	.	4
—	1855	.	.	.	.	2
—	1854	.	.	.	.	1
—	1853	.	.	.	.	3
—	1852	.	.	.	.	3
—	1851	.	.	.	.	3
—	1850	.	.	.	.	7
—	1849	.	.	.	.	1
—	1848	.	.	.	.	3
—	1847	.	.	.	.	5
—	1846	.	.	.	.	1
—	1845	.	.	.	.	8
—	1844	.	.	.	.	3
—	1843	.	.	.	.	0
—	1842	.	.	.	.	3
—	1841	.	.	.	.	3

OVER TE DRAGEN . 546

		OVERGEDRAGEN.	546
Geboren in	1840		4
—	1839		2
—	1838		4
—	1837		2
—	1836		3
—	1835		2
—	1834		11
—	1833		4
—	1832		1
—	1831		6
—	1830		3
—	1829		4
—	1828		4
—	1827		1
—	1826		5
—	1825		4
—	1824		3
—	1823		3
—	1822		4
—	1821		2
—	1820		6
—	1819		3
—	1818		2
—	1817		5
—	1816		4
—	1815		5
—	1814		3
—	1813		4
—	1812		3
—	1811		5

OVER TE DRAGEN . 658

		OVERGEDRAGEN.	658
Geboren in	1810		6
—	1809		5
—	1808		3
—	1807		4
—	1806		3
—	1805		7
—	1804		5
—	1803		3
—	1802		1
—	1801		7
—	1800		10
—	1799		7
—	1798		7
—	1797		5
—	1796		10
—	1795		5
—	1794		6
—	1793		2
—	1792		5
—	1791		2
—	1790		3
—	1789		3
—	1788		2
—	1787		4
—	1786		1
—	1785		0
—	1784		0
—	1783		4
—	1782		1
—	1781		1

OVER TE DRAGEN . 780

	OVERGEDRAGEN	780
Geboren in 1780		0
— 1779		0
— 1778		1
— 1777		0
— 1776		1
— 1775		0
— 1774		0
— 1773		0
— 1772		0
— 1771		0
TOTAAL.		782

Aard der verschillende ziekten waaraan de personen,
in 1871 overleden, bezweken zijn :

Besmettelijke, vuidampige en verpestende ziekten	{ Kwade keel	4
	{ Cholera	1
	{ Groep	1
	{ Typhuskoorts	11
	{ Mazelen	1
	{ Scharlakkoorts	46
	{ Pokken	370
Landziekten	{ Luchtpijpontsteking, longontsteking, fleuris en acute ziekten der adem- halingswerktuigen	81
	{ Darmontsteking, afgang	17
	{ Polderkoorts	4
	{ Longteringen en chronische ziekten der ademhalingswerktuigen.	76
Bijzondere ziekten	{ Dronkenschap	1

OVER TE DRAGEN. 613

	OVERGEDRAGEN.	613
Verscheidene ziekten onder de bovengenoemde		
niet begrepen		162
Geweldige sterfgevallen		7
	TOTAAL.	782

Van dit getal zijn 723 personen overleden na geneeskundige hulp en 59 zonder geneeskundige hulp te hebben ontvangen; 661 zijn ten hunnen woonhuize overleden en 118 in de godshuizen, gasthuizen en andere openbare gestichten; 2 personen zijn verdrongen; 4 hebben den dood gevonden door verworping en 1 andere ten gevolge van brandwonden.

49 Huwelijken zijn op behoeftigheidsattesten aangeaan.

§ 2

Veranderingen van woning

a. Personen die zich in de gemeente gevestigd hebben, komende :

Uit andere gemeenten van HET KONINKRIJK		UIT DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
242	274	2	4	244	278	522

b. Personen die de gemeente verlaten hebben
om zich te vestigen :

In andere gemeenten van HET KONINKRIJK		IN DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
262	279	7	1	269	280	549

§ 3

**Aanmerkingen op het houden der registers van den
burgerlijken stand**

Zie de vorige verslagen.

§ 4

Bestatiging der geboorten en overlijden

Zonder veranderingen.

TITEL II

GEMEENTEBESTUUR

1^e AFDEELING

Gemeenteraad

De wet van 28 Maart 1872 heeft de samenstelling

der gemeenteraden gewijzigd en het getal alhier te kiezen raadsleden op 15 gebracht.

Vroeger beliep hetzelfde tot 13.

Bij besluit van 9 April daaropvolgende, heeft de bestendige deputatie des provincialen Raads het getal raadsheeren voor het gedeelte intra-muros der stad op *elf* bepaald, en dat voor het gedeelte extra-muros op *vier*.

Een koninklijk besluit van 3 Juni daarna heeft de vergadering der kieskorpsen voor de gansche vernieuwing der gemeenteraden vastgesteld op 1 Juli.

De kiesbewerkingen zijn regelmatig afgeloopen en hebben tot geen enkel reklaam aanleiding gegeven.

Gelijkvormig art. 67 van het kieswetboek, werden er drie bureelen samengesteld.

Er zijn twee afzonderlijke stemmingen gebeurd; de eene voor de te kiezen raadsleden van het gedeelte intra-muros, de andere voor degene van het gedeelte extra-muros.

De eerste stemopneming heeft den volgende uitslag opgeleverd :

ZIJN GEKOZEN :

- MM. DE STRYCKER, Karel Adolf, rentenier;
COOLS-GREGOIR, Frans Karel, zoutzieder;
VAN CAUWENBERGH, Florent August, advocaat;
SCHOETERS, Frans Gabriël Jan, brouwer;
MAST, Ernest Huibrecht Karel Maria Jozef, rentenier;
DE WYNGAERT, Felix, handelaar;
VAN DER LINDEN-NUYENS, Lodewijk Jozef, brouwer;
WELLENS, Lodewijk Jozef Benedictus Dominicus, rentenier;

VAN OCKELYEN, Jozef Modest, bouwmeester;
CURSTERS-CROLS, Jan Baptist Lodewijk, win-
kelier;
VAN IN-VAN BERCKEL, Alouïs Willem Hendrik
Jozef, drukker-uitgever.

De tweede stemopneming had voor uitslag de be-
noeming van :

MM. VERVLOET, Frans Adriaan, rentenier;
VAN DEN EYNDE, Frans, landbouwer;
DE HERT, Pieter Gommar, landbouwer;
VAN DE WEYGAERT, Jan, landbouwer.

Drie der nieuw gekozen, MM. De Strycker, Cools-
Gregoir en Vervloet, hadden deel gemaakt van het
vorig bestuur.

In uitvoering van het koninklijk besluit van 8 Au-
gusti laatstleden, is de nieuwe raad geïnstalleerd op
2 September daarna.

2^e AFDEELING

Collegie van Burgemeester en Schepenen

Bij koninklijk besluit van 21 Augusti laatstleden, is
het Collegie samengesteld als volgt :

Burgemeester : M. VAN CAUWENBERGH, Fl. A.
Schepenen : MM. DE STRYCKER, Ad. en MAST, E.

Deze heeren zijn op 2 September in functie getreden.
M. de schepen Mast is aangesteld om het ambt van
officier des burgerlijken stands te vervullen.

3^e AFDEELING

Personeel en samenstelling der bureelen

De heer Eduard Nauwelaerts, beambte bij het 3^e bureel tens tadhuize, is door de heerschende ziekte weggerukt en vervangen door den heer Lodewijk Verrept.

4^e AFDEELING

Octroi

Voor memorie.

5^e AFDEELING

Kiezerslijsten. — Lijst der jury. — Kiezingen

Zooals verleden jaar, heeft de herziening der kiezerslijsten voor het jaar 1872, krachtens de wetsvoorschriften, plaats gehad van 1 tot 14 Augusti.

Voorloopig vastgesteld, bevatten deze lijsten 406 kiezers voor de wetgevende kamers, 798 voor den provincialen raad en 1123 voor den gemeenteraad.

Op drie September zijn de lijsten bepaaldelijk gesloten geworden; op de gedane reclamen uitspraak doende, heeft het collegie bijgevoegd : 9 kiezers voor de kamers, 17 voor den provincialen raad en 42 voor de gemeente: langs eenen anderen kant zijn uitgeschrabd : vijf kiezers voor de kamers, waarvan drie ter oorzaak van overlijden en twee bij gebreke van betaling van den cijns.

Ten gevolge der reclamen ingediend bij de bestendige deputatie, zijn de volgende inschrijvingen bevolen :

1 voor de kamers, 6 voor den provincialen raad en 18 voor de gemeente; de deputatie en het hof van beroep, daarentegen, hebben de uitschrabbing bevolen van 1 kiezer voor de kamers, 4 voor den provincialen raad en 9 voor de gemeente.

De kiezerslijsten voor 1872 bestonden aldus uit 410 kiezers voor de kamers, 797 voor den provincialen raad en 1174 voor den gemeenteraad.

Hieronder geven wij de tafel van de beroepen uitgeoefend door de kiezers, zich bevindende op de lijst voor de wetgevende kamers :

Landbouwers en pachters	25
Nijveraars, bestuurders van fabrieken of werkhuizen	9
Beenhouwers	40
Brood- en pastijbakkers	18
Brouwers	7
Maalders	6
Aannemers, metsers, schilders en timmerlieden	11
Goud- en zilversmeden, juweliërs en horlogiemakers	2
Boekdrukkers en boekhandelaars	3
Andere nijveraars	28
Herbergiers en hotelhouders	5
Winkeliërs (verkoop in 't klein)	45
Herbergiers en dranksluizers	33
Kooplieden, reeders en zaakwaarnemers	27
Bankiers, wisselaars en makelaars	1
Beambten en bedienden van den Staat	15
Ambtenaars en bedienden der provincie en der gemeente	6
Rechters en raadsleden	0
Advokaten en pleitbezorgers	4
Notarissen	3
Geestelijken	12
Schoolbestuurders, professoren en onderwijzers	5
Doctors in de medecijnen en heilkunde	4
Andere personen tot den gezondheidsdienst behoorende	7

Mede te dragen. 286

	Medege dragen.	286
Letterkundigen en dagbladschrijvers		0
Kunstenaars, schilders, beeldhouwers en bouwmeesters.		2
Officieren van het leger		2
Grondeigenaars, renteniers, burgerlijke en militaire gepensionneerden		63
Andere beroepen		57
	TOTAAL.	410

Op 28 Mei laatstleden, hebben er nieuwe kiezingen voor den provincialen raad plaats gehad, en MM. Cools-Van den Brande, Fl. Van Cauwenbergh en Wellens, uittredende leden, zijn herkozen geworden.

De kamer van volksvertegenwoordigers is voor de helft vernieuwd; het arrondissement is moeten overgaan tot den keus zijner vertegenwoordigers en de aftredende leden, MM. De Kerckhove, Lefebvre en Notelteirs, zijn herkozen.

44 Personen bevinden zich op de lijst der jurij.

Zooals verleden jaar, bevat de lijst der kiesbaren voor het senaat, twee inwoners onzer stad, MM. Van Acker en Van de Wyngaert-Van der Linden.

6^e AFDEELING

Beweging der bestuurlijke zaken

Ziehier de beweging der bestuurlijke zaken :

BUREELEN	ONTVANGEN BRIEVEN	VERZONDEN BRIEVEN
1 ^e Bureel	965	1380
2 ^e Bureel	162	257
3 ^e Bureel	161	151

7^e AFDEELING

Stedelijke archieven

Bij beslissing des gemeenteraads zijn de werkzaamheden gewijzigd van den beambte, gelast met de rangschikking der archieven en zal het hem mogelijk zijn zich met dit belangrijk voorwerp meer bezig te houden.

8^e AFDEELING

Gemeentegoederen

§ 1

Roerende goederen

Niets bijzonders aan te stippen.

§ 2

Onroerende goederen

Er zijn nog al merkelijke herstellingen gebeurd aan de vensterramen van het stadhuis en aan de daken van verschillende gemeentegebouwen.

§ 3

Aankopen, verkoopen en verwisselingen

Sedert ons laatste verslag is er noch aankoop noch verkoop gedaan.

9^e AFDEELING

Betwiste zaken

Bij besluit des gemeenteraads van 13 Januari 1872, is er aan de bestendige deputatie machtiging gevraagd de stad te mogen verdedigen in een geding, waarin zij als aangeklaagde betrokken is, betrekkelijk de schade, die men voorwendt toegebracht te zijn aan eene schuit, welke zich in de Werft bevond.

Een zaakgelastigde is aangesteld.

10^e AFDEELING

Gemeente-akten en reglementen

Geene.

TITEL III

GELDWEZEN DER GEMEENTE

ONTLEDING DER STADSREKENING VAN 1874

1^e AFDEELING

Gewone en buitengewone uitgaven

A. GEWONE

1 ^o Gemeentebestuur	fr. 23129,83
2 ^o Openbare veiligheid	» 25572,83
3 ^o Gemeentewerken	» 18510,37
4 ^o Kazerneeringen, militaire inkwartiering en transporten	» 3017,77
5 ^o Openbare weldadigheid	» 11249,65
6 ^o Eeredienst	» 300,00
7 ^o Openbaar onderwijs	» 29391,84
8 ^o Schoone kunsten	» 5389,91
9 ^o Gem.-schuld.—Interesten en kwijtingen	» 27111,77
10 ^o Regularisatiën	» 4559,64
11 ^o Herhalingen	» 428,63

B. BUITENGEWONE

12 ^o Buitengewone uitgaven.	» 94,92
13 ^o Verschillende uitgaven	» 2919,16
14 ^o Nieuwe werken	» 19765,81

Totaal der uitgaven. . . » 171442,13

2^e AFDEELING

Gewone en buitengewone ontvangsten

A. GEWONE

§ 1. Opbrengt der eigendommen.	{	Vaste goederen	fr.	4452,00
		Houtkap en plantagiën	»	1070,90
		Grondeijnsen en renten op particulieren	»	86,07
		Onderhoud der buurtwegen (1)	»	1803,73
		Tolrechten	»	597,26
§ 2. Toegestane ontvangsten voor verschillende diensten.	{	Weeg- en meetrechten	»	333,08
		Plaats- en kaairechten	»	4087,41
		Opbrengst der privaten	»	815,98
		Havenrechten	»	307,29
		Opbrengst van straatmest	»	1584,50
§ 5. Belastingen.	{	Opcentiemen op 's rijks belastingen.	{	» 19625,26
		Idem voor afleg van leeningen en afgeschafte rechten.		
		Idem voor uitvoering van gemeente-werken.		
		Belasting op de honden.		
		§ 2.		
		§ 4. Octroi. — Aandeel in het gemeente-fonds. — (Wet van 18 Juni 1860).		
		§ 5. Slachthuis. — Er bestaat geen slachthuis		
		§ 6. Verhuring van plaatsen op de markten. — Het aandeel dier verhuring is begrepen onder		
		§ 7. Personeel belastingen. — Geene.		
		§ 8. Opbrengst der boeten.		00,00
§ 10. Verschillende ontvangsten.	{	Opbrengst der akten van den burgerlijken stand	»	419,26
		Kazerneering der gendarmen	»	134,83
		Wederigave van betaalde reiskosten aan behoeftige reizigers	»	27,76
		Idem van vervoerkosten van burgerlijke en militaire gevangenen	»	89,16
		Verkoop van voorwerpen buiten dienst gesteld	»	203,00
		Intresten van schuldverordeningen ten laste van den staat en van het gemeente-krediet	»	4735,00
		Batig slot der rekening van het gaz-gesticht	»	14000,00
		Toelage van den staat voor het lager onderwijs	»	8000,00
		Opbrengst der verhuringen van grassingen	»	608,00
		Opbrengst van de verhuring van jachtgronden op de eigendommen onder Nylen	»	140,00
		Idem van het aandeel der betalende leerlingen van de school extra-muros	»	243,43
		Toelage van den staat voor de school van volwassenen	»	1588,00
		Fondatie Heyns	»	360,72
		Over te brengen.	fr.	144350,00

(1) Zie afzonderlijke rekening onder lit. D.

Medegedragen. fr. 144350,04

B. BUITENGEWONE

1 ^o	Overschot der vorige rekening	»	26991,72
2 ^o	Toelage van den staat voor de herstellingswerken aan den toren der hoofdkerk van den H. Gummarus, dienstjaar 1871.	»	»
3 ^o	Idem der provincie, dienstjaar 1871.	»	2000,00
4 ^o	Idem idem voor het onderhoud der school van teeken- en bouwkunde.	»	500,00
5 ^o	Opbrengst van den verkoop eener obligatie van 4000 fr.	»	4126,92
6 ^o	Idem idem van boomen.	»	1960,00
7 ^o	Idem van afstand van grond op het gemeente-kerkhof	»	500,00

C. Ontvangsten gedaan buiten den begrootings- staat, bij herhaling gebracht in dien van 1872. » 10869,24

Totaal der ontvangsten	»	490877,92
Totaal der uitgaven	»	471442,13
Overschot der ontvangsten	»	19453,79

D. BUURTWEGEN. — ONDERHOUD

(Art. 14 der wet van 10 April 1841.)

Afzonderlijk fonds. — Rekening van het dienstjaar 1871

UITGAVEN

Onderhoudskosten	»	1808,78
----------------------------	---	---------

ONTVANGSTEN

Opbrengst der opcentimen	»	1808,78
Batig slot. fr.		00,00

2^e AFDEELING

Leeningen en schulden

Niets nieuw te melden.

4^e AFDEELING

Rekendienst

§ 1

Begrooting

De stads-begrooting van 1872 is door de bestendige deputatie van den provincialen raad in zitting van 12 Januari 1872 goedgekeurd.

De ontvangsten zijn vastgesteld op . fr. 201199,98

De uitgaven op » 200682,48

En het batig slot op . » 516,60

§ 2

Rekening

De rekening van den gemeenteontvanger voor het dienstjaar 1871 is door den stedelijken raad goedgekeurd op 17 Augusti laatst. Zij leverde de volgende gesteltenis op :

Overschot der rekening van 1870 . fr. 26991,72

Gewone en buitengewone ontvangsten

gedaan in 1871 » 163886,20

Totaal. » 190877,92

Uitgaven van allen aard » 171442,13

Overschot der ontvangsten » 19435,79

5^e AFDEELING

Pensioenkas

Men zie de vorige verslagen.

TITEL IV

INSTELLINGEN VAN WELDADIGHEID

1^e AFDEELING

Bureel van weldadigheid en liefdadigheids-komiteit

§ 1

Bestuur

M. Cloetens, wiens dienstdtijd op 31 December 1871 eindigde, is op 4 November van het zelfde jaar, als lid van het weldadigheidsbureel voor eenen nieuwen termijn van 5 jaren herkozen.

Zijne installatie heeft op 11 Januari daaropvolgende plaats gehad.

Er moet nog in eene plaats van bestuurlid voorzien worden, welke door het ontslag van M. Aerts is opengevallen.

§ 2

Roerende en onroerende goederen

De prijzen verkregen bij de openbare verhuringen van onroerende goederen verhoogden van jaar tot jaar; de laatste die heeft plaats gehad, heeft nog eene vermeerdering van inkomst opgebracht van fr. 117,80.

§ 3

Legaten en giften

Het bureel van weldadigheid is gemachtigd geworden de som van honderd francs te aanveerden, voortko-

mende van den afstand van grond op het gemeentekerkhof aan M. Rosolani en vrouwe weduwe Taymans-Van de Velde.

§ 4

Aankoopingen, verkooping en verwisselingen

Geene

§ 5

Afleggingen en wederaanleggingen van kapitalen

Verschillende kapitalen, beloopende te zamen tot fr. 2956,28, zijn gedurende het jaar 1871, door het bureel afgelegd. De som is in Belgische fondsen aangelegd.

§ 6

Rekendienst

Het budget van het dienstjaar 1871 is goedgekeurd door den gemeenteraad, in zitting van 16 November 1871; het bedroeg in ontvangsten en uitgaven fr. 100930,91.

De rekening van den ontvanger voor het dienstjaar 1871, geeft den volgende uitslag :

Ontvangsten	.	.	.	fr.	102976,38
Uitgaven	.	.	.	»	82583,76
Overschot.	.	.	.	»	20392,62

§ 7

Statistiek der behoefte gedurende 1871

Behoeftigen gedurende gansch het jaar ondersteund.	3122
Gedurende 6 maanden en langer	335
Gedurende 3 maanden en langer	144
Toevallig	517

Totaal. 4118

Personen ondersteund op eene bestendige wijze door de openbare liefdadigheid :

1 ^o	Ouderlingen en zieken	22
2 ^o	Zinneloozen	34
3 ^o	Verlaten kinderen en weezen	56
4 ^o	Vondelingen	0
Totaal.		112

De kosten van onderhoud voor die verschillende personen hebben beloopen :

A.	Voor de ouderlingen	fr.	2193,84
B.	— zinneloozen	»	8393,26
C.	— verlaten kind. en weezen	»	3952,64
D.	— vondelingen	»	» »
Te zamen.			» 14539,74

§ 8

Uitdeelingen van onderstand gedurende het jaar 1871

1 ^o	In geld	fr.	30813,26
2 ^o	In brood	»	3198,35
3 ^o	In kleederen	»	4387,51
4 ^o	In geneesmiddelen	»	1871,27
5 ^o	In loon van geneesheeren	»	1443,00
6 ^o	Begrafeniskosten	»	286,50
Totaal.			» 41999,89

In 1871 heeft de onderstand, verleend aan behoeftigen vreemd aan de stad, beloopen tot fr. 3490,90. Op 1 Juli laatstleden bleef uit dien hoofde aan het bestuur verschuldigd, zoowel over het loopende als over de vorige dienstjaren, eene som van fr. 2215,28.

De som door het bestuur aan andere gemeenten betaald voor hulp aan behoeftigen ten zijnen laste, beliep tot fr. 3494,15.

§§ 9 en 10

Betwiste zaken. — Prijs van zindelijkheid

Niets nieuw aan te stippen.

2^e AFDEELING

—

Gast- en godshuizen.

§ 1

Bestuur

De gemeenteraad heeft het mandaat vernieuwd van M. Hubar, wiens diensttijd op 31 December 1871 eindigde. Zijne installatie heeft plaats gehad op 17 Januari daarna.

§ 2

Roerende en onroerende goederen

De laatste openbare verhuring van goederen heeft de prijzen der vorige pachten met 1428 fr. doen stijgen.

§ 5

Legaten en giften

Het bestuur van Gast- en Godshuizen heeft, even als het Armbestuur, de machtiging verkregen eene som van honderd francs te ontvangen voor afstand van grond op het gemeentekerkhof, aan de familiën Rosolani en Taymans-Van de Velde.

Er zijn geene andere legaten noch giften gedaan.

§ 4

Aankoopingen, verkooping en verwisselingen

Er hebben geene aankopen noch verwisselingen plaats gehad.

Het bestuur is machtiging verleend aan den heer Oldenhove een bouwvallig huisje op het Beggijnhof af te staan ten prijze van 1600 fr.

De bestendige deputatie heeft, bij beslissingen van 19 Januari en 9 April 1872, toelating gegeven verschillende eigendommen onder Lier, Lille en Putte te verkoopen.

De gezamentlijke prijs van dezen verkoop is beloopt tot fr. 40465. Deze som is besteed aan de voltooiingswerken van het nieuw gasthuis.

§ 5

Aflegging en wederaanlegging van kapitalen

Men heeft in 1871 geene enkele aflegging van kapitalen bewerkstelligd; alleenlijk heeft het bestuur eene som ontvangen van fr. 100,53, voortkomende van de invordering eener actie der stad Antwerpen.

§ 6

Bekendienst

Het budget van het dienstjaar 1872, goedgekeurd in zitting des raads van 16 November 1871, beloopt in ontvangsten en uitgaven fr. 126516,21.

De rekening van den ontvanger, dienstjaar 1871, biedt den volgende uitslag :

Ontvangsten	.	.	fr.	244859,64
Uitgaven	.	.	»	190526,95
Overschot.	.	.	»	54332,69

§ 7

Betwiste zaken

Niets aan te stippen.

§ 8

Statistiek der godshuizen voor ouderlingen, weezen, enz.

De bevolking der verschillende godshuizen bedroeg op 1 Juli laatst als volgt :

		MANNEN	VROUWEN
Godshuizen	{ St Jacob	27	»
	{ St Antonius	»	18
	{ SS. Anna, et Joachim	7	16
	{ SS. Barbara en Beatrix	»	27
	{ Weezenhuis voor meisjes	»	54
	{ Weezenhuis voor jongens	8	»
	{ Infirmierij van het Beggijnhof	»	1
	TOTAAL.	42	116
	TE ZAMEN.	158	

§ 9

Statistiek der godshuizen

In 1871 werden er 510 zieken verpleegd in het burgerlijk gasthuis.

118 Personen zijn gedurende hetzelfde dienstjaar in het gasthuis en in de verschillende godshuizen van het bestuur overleden.

§ 10

Statistiek van het godshuis van kraamvrouwen

Geene.

§ 11

Zinneloozen

De zinneloozen, ten laste van het weldadigheidsbureel, worden geplaatst, hetzij te Gheel, hetzij in de gestichten van St Dominicus en St Julianus te Brugge; een enkele bevindt zich te Froidmont.

§ 12.

Blinden en doofstommen

Drie doofstommen kinderen en een blinde genieten het onderwijs op kosten der stad; staatsbestuur en provincie komen in de kosten voor twee dier ongelukkigen tusschen.

§ 15

Gevonden en verlaten kinderen

Voor het oogenblik zijn er geene.

§ 14

Bijzondere godshuizen

Geene.

§ 15

Nieuw gasthuis

De gebouwen, waarvan er in het laatste verslag gesproken is, zijn voltrokken. Op 8 April laatstleden is het bestuur van Gast- en Godshuizen overgegaan tot de aanbesteding van eene gedeelte mobiliare voorwerpen voor het nieuw gasthuis, zooals bedden, stoelen, tafels, keukenstoof, enz.; deze aanbesteding had plaats

in zes loten en voor de gezamentlijke som van fr. 8644; zij is door de bestendige deputatie op 30 Augusti daaropvolgende goedgekeurd.

Wij drukken den wensch uit dat de nieuwe gebouwen zoohaast mogelijk kunnen betrokken worden; het belang van onze medeburgers en van het bestuur zelfs doen zulks vurig verlangen.

3^e AFDEELING

Berg van bermhertigheid

§ 1

Werkzaamheden

De volgende tafels geven de beweging op van het magazijn gedurende het jaar 1871, alsmede den vergelijkingsstaat der werkingen gedurende de jaren 1870 en 1871.

REKENDIENST DER PANDEN. — BEWEGING VAN HET MAGAZIJN

GETALINGEBRACHTEPANDEN EN BEDRAG DER GELEENDE KAPITALEN	In magazijn op den 1 Januari 1871	Panden ingezet gedurende het jaar	TOTAAL	PANDEN UITGEGAAN gedurende het jaar			In magazijn op 31 Dec. 1871
				bij lossing	bij verkoop	TOTAAL	
Panden	Op nieuwe koop- waren . . .	31	263	294	272	277	17
	Andere . . .	4608	23004	27612	22688	22639	4673
	Totaal.	4639	23267	27906	22960	23216	4690
Geleende kapitalen	Op nieuwe koop- waren . . .	2483	6890	9373	7840	7995	1378
	Andere . . .	24182	400003	424185	97174	98101	26084
	Totaal.	26665	406893	433558	108014	406096	27462

BEWERKINGEN

21171	23267	2096	»	96082	106893	10811	•	22960	105014	256	4240	4563	323	fr. 6,04									
AANTAL PANDEN ingezet gedurende HET JAAR		Meerder ingezet in 1871		Minder ingezet in 1871		BEDRAG der geleende KAPITALEN OP DE PANDEN gedurende het jaar		Meerder geleend in 1871		Minder geleend in 1871		Aantal panden gelost in 1871		Bedrag der lossingen		Aantal panden verkocht in 1871		BEDRAG der VERKOOPINGEN in		Minder verkocht in 1871		Middelbare waarde van ledere verkochten pand in 1871	
1870	1871																						

§ 2

Rekendienst

Ziehier den staat van den rekendienst op 31 December 1871 :

Ontvangsten van allen aard	•	•	fr. 443795,67
Uitgaven van allen aard	•	•	» 441266,55
Gelden in kas op 31 December	•	•	» 2529,12

4^e AFDEELING

Bedelaarsgesticht

Op 31 December 1871, bevonden zich twee opgesloten ten laste der stad in het bedelaarsgesticht te Hoogstraeten; hun onderhoud beliep gedurende dit jaar tot fr. 835,33.

De onderhoudskosten der opgesloten ten laste der stad in de verbeteringsscholen van Beernem en Ruysselede, beliepen in 1871 tot fr. 250,80.

5^e AFDEELING

Werkhuizen, werkplaatsen van weldadigheid

Niets nieuw aan te stippen.

6^e AFDEELING

Spaar- en voorzieningskas ten voordeele der werklieden Genootschappen van onderlingen bijstand

Gedurende het jaar 1871, zijn er op de succursaal van Lier, 12 nieuwe boekjes afgeleverd en 22 stortingen ten gezamenlijke beloope van fr. 11451,31, bewerkstelligd.

Daarentegen zijn er 10 terugvorderingen gedaan voor een totaal van fr. 9076.

Op het postbureel zijn 38 nieuwe boekjes afgeleverd; de stortingen ten getalle van 780, beliepen tot fr. 20220,64; er hebben 136 terugvorderingen plaats gehad, bedragende te zamen fr. 11451,31.

Ziehier den uitslag welke de rekeningen der erkende maatschappijen van onderlingen bijstand aanbieden voor het dienstjaar 1871 :

1° Vereeniging der werklieden schoenmakers, huidenvetters, zadelmakers, enz., erkend bij koninklijk besluit van 31 December 1853.

Ontvangsten	fr.	485,55
Uitgaven	»	704,00
Te kort.	»	218,45
Boni der rekening van 1870.	»	1206,47
In kas op 1 Januari 1872 .	»	988,02

2° Vereeniging der werklieden kleermakers, erkend bij koninklijk besluit van 9 April 1857.

Ontvangsten	fr.	234,90
Uitgaven	»	175,77
Overschot.	»	59,13
Boni der voorgaade redening	»	306,98
In kas op 1 Januari 1872 .	»	366,11

De uitslagen van de rekeningen der niet erkende maatschappijen van onderlingen bijstand, die in deze stad bestaan, zijn ons onbekend.

7^e en 8^e AFDEELING

Kinderkribbe en bewaarschool

Zie onze vorige verslagen alsook titel IV, 4^e afdeeling van het tegenwoordig verslag.

9^e AFDEELING

Bijzondere liefdadige genootschappen en instellingen,
tentoonstellingen van kunstvoorwerpen, enz.
de weldadigheid ten doel hebbende

Zie titel VIII, 14^e afdeeling.

Voor het overige hebben wij niets bijzonders over
deze afdeeling aan te stippen.

10^e AFDEELING

Geneeskundige dienst

Zonder veranderingen.

TITEL V

EEREDIENST

1^e AFDEELING

Katholieke eeredienst

§§ 1 en 2

Geestelijkheid. — Bezoldigingen en opleg van bezoldigingen

Zonder veranderingen.

Kerken en pastorijen

Sedert het laatste verslag zijn de herstellingswerken der St Gummarus-kerk met kracht doorgezet; zes vensters van den zuidelijken zijbeuk zijn vernieuwd. Binnen weinigen tijd zal hetzelfde kunnen gezegd worden van het zevende venster dezes beuks tegen den kruisbeuk, alsmede van de vensters tegenover den noorderkant in de voordeze St^e Catharina kapel. Voor deze twee vensters zijn geschilderde glasramen der 15^e eeuw bestemd, welker herstelling den heer Capronnier is toevertrouwd.

Het gemeentebestuur heeft, even als het kerkfabriek, een gunstig advies gestemd voor de vraag der inwoners van Lisp en Hagenbroek, om de bestaande kapel in succursaal te herschapen.

Deze inwoners hebben de oprichting eener nieuwe kerk aangevraagd en staatsbestuur en provincie hun aanzoek om toelagen doen geworden; de toekomstige parochianen en andere personen hebben reeds voor nog al belangrijke sommen ingeschreven; langs eenen anderen kant heeft de stad eene toelaag van 8000 fr. en het kerkfabriek St^e Gummari eene toelaag van 6000 fr. toegestaan.

De kosten van opbouw der nieuwe kerk, in begrepen het pastoreel huis, zijn beraamd op 65 tot 66000 fr.

Op het oogenblik worden muurschilderingen uitgevoerd in de St Jacobs kapel. Zij zijn toevertrouwd aan het penseel van onzen verdienstelijken bestuurder der teekenschool, M. De Weert.

De andere kerken en kapellen der stad zijn allen goeden staat van onderhoud.

§ 4

Kerkfabrieken

KERK VAN DEN H. GUMMARUS

FABRIEKRAAD EN BUREEL DER KERKMEESTERS

De door de wet voorschreven benoemingen hebben plaats gehad in zitting van 7 April laatstleden.

M. Hellemans is herkozen als voorzitter, M. Van Cauwenbergh als geheimschrijver en M. Notelteirs als lid van het bureel.

Het bureel der kerkmeesters heeft M. Lambrechts, voorzitter, M. Cools, schatbewaarder en M. Notelteirs, geheimschrijver benoemd.

Ste MARGARETHA KERK

FABRIEKRAAD EN BUREEL DER KERKMEESTERS

Het kerkfabriek van Ste Margaretha heeft insgelijks tot de vernieuwing van de leden des raads en des bureels overgegaan.

Zijn gekozen geworden : voorzitter van den raad, M. Crabbé; geheimschrijver, M. De Backer.

Tot voorzitter van het bureel, M. Verbeeck; schatbewaarder, M. Stevens en geheimschrijver, M. De Backer.

§ 5

Rekendienst

a. BEGROOTINGEN

De begrootingen der verschillende parochiën en kappen voor het dienstjaar 1872, hebben van den

gemeenteraad, in zitting van 23 September 1871, een gunstig advies bekomen en bepaaldelijk door de bestendige deputatie den 8 December daarna, goedgekeurd. Zij leveren de volgende uitslagen op :

I. St Gummarus-kerk

ONTVANGSTEN

Gewone ontvangsten.	.	.	fr. 28930,53
Buitengewone ontvangsten	.	»	12510,84
Totaal.	»		41441,37

UITGAVEN

a.	Uitgaven door den aartsbischop vastgesteld, betrekkelijk het vieren der goddelijke diensten	.	.	.	»	2760,00
b.	Idem onderworpen aan de goedkeuring van den aartsbisschop en der deputatie :					
	1° Gewone	.	.	.	»	23606,37
	2° Buitengewone	.	.	.	»	15075,00
	Totaal.	»				41441,37
	Gelijkstaande som met de ontvangsten.					

II. Succursale kerk van de H. Margaretha

ONTVANGSTEN

Gewone ontvangsten	.	.	fr. 3529,34
Buitengewone ontvangsten	.	»	40,00
Totaal.	»		3569,34

UITGAVEN

Uitgaven door den aartsbisschop vastgesteld betrekkelijk het vieren der goddelijke diensten	»	785,00
Idem onderworpen aan de goed- keuring van den aartsbis- schop en van de deputatie :		
1° Gewone	»	2784,34
2° Buitengewone	»	00,00
Totaal.	»	3569,34

III. Kapel op het gehucht Lisp

ONTVANGSTEN

Gewone ontvangsten . . .	fr.	630,00
Buitengewone ontvangsten .	»	5,00
Totaal.	»	635,00

UITGAVEN

Uitgaven vastgesteld door den aartsbisschop betrekkelijk het vieren der goddelijke diensten	»	305,00
dem onderworpen aan de goed- keuring van den aartsbis- schop en van de deputatie :		
1° Gewone	»	230,00
2° Buitengewone	»	100,00
Totaal.	»	635,00

IV. Kapel van den H. Jacobus

ONTVANGSTEN

Gewone ontvangsten . . .	fr. 2595,83	
Buitengewone ontvangsten . . .	» 2508,10	
Totaal.	»	5103,93

UITGAVEN

Uitgaven vastgesteld door den aartsbisschop betrekkelijk het vieren der goddelijke diensten . . .	» 460,00	
Uitgaven onderworpen aan de goedkeuring van den aartsbisschop en van de bestendige deputatie		
Gewone	» 2143,93	
Buitengewone	» 2500,00	
Te zamen.	»	5103,93

B. REKENINGEN

De rekeningen der fabrieken voor het dienstjaar 1871, zijn door de deputatie op 31 Juli goedgekeurd en die der kapellen op 13 September daarna.

Zij leveren den volgende uitslag op :

A. Kerk van den H. Gummarus

Ontvangsten	fr. 34216,93	
Uitgaven	» 30759,92	
Batig slot.	» 3457,01	

B. Succursale kerk van de H. Margaretha op het Beggijnhof

Ontvangsten	fr. 7444,57
Uitgaven	» 7430,92
Batig slot. . . .	» 13,93

C. Kapel ten gehuchte Lisp

Ontvangsten	fr. 711,00
Uitgaven	» 687,67
Batig slot. . . .	» 23,33

D. Kapel van St Jacob

Ontvangsten	fr. 2612,37
Uitgaven	» 2569,09
Batig slot. . . .	» 43,28

§ 6

**Roerende en onroerende goederen aan de fabrieken
toehorende**

Zonder aanmerkingen.

§ 7

Legaten en giften

Wijlen vrouwe Jespers-Schaffers heeft, ten titel van goddelijke diensten, een legaat van 12000 fr. aan St Gummarus-kerk geschonken. Deze som zal gedeeltelijk dienen voor het viere van goddelijke diensten; het overschot zal gebruikt worden tot het vervaardigen van een of twee geschilderde vensterramen in den westelijken gevel der kerk.

Wijlen M. Van Heyst, priester alhier, heeft bij testament het vieren van eenen plechtigen dienst bevolen. Zijne erfgename, jufvrouw Van Heyst, heeft het kerkfabriek, voor uitvoering dezer fondatie, eene som van 1000 fr. geschonken.

De aanveerding van dit legaat is door de hoogere overheid toegestaan.

§ 8

Aankopen, verkooping, verwisselingen

Geene.

§ 9

Aflegging en wederaanlegging van kapitalen

Het kerkfabriek S^{ti} Gummari heeft de toestemming verkregen de aflegging te aanveerden eener fondatie en eener rent, waarmede eenen eigendom belast was.

De voorts komende gelden zijn aangelegd in obligatiën op de provincie.

§ 10

Betwiste zaken

De kerkfabrieken zijn in geen enkel geding gewikkeld.

§ 11

Kloosters en geestelijke vereenigingen

Niets bijzonders aan te stippen.

3^e AFDEELING

Kerkhoven

Zie hetgene in de vorige verslagen gezegd is.

TITEL VI

OPENBAAR ONDERWIJS

1^e AFDEELING

Lager onderwijs

§ 1

Lagere hoofdschool

Geene

§ 2

Lagere en gemeentescholen

De kostelooze gemeenteschool voor meisjes is gedurende het schooljaar 1871-1872, door 360 leerlingen bezocht geweest.

De gezondheidstoestand der kinderen is zeer voldoende en, niettegenstaande de heerschende pokziekte, heeft men maar drie overlijdens te bestatigen gehad.

Gedurende gemeld dienstjaar is er in het programma van het onderwijs geene enkele verandering gekomen.

Het onderwijzend personeel heeft veranderingen ondergaan ten gevolge van het ontslag gegeven door de onderwijzeressen jufvrouwen Sleeckx en Woumans.

In zitting van 28 September laatstleden, heeft de gemeenteraad; om in hare vervanging te voorzien, tot onderwijzeressen benoemd de juffers Gillé en Coeckelbergs, beide gediplomeerde leerlingen der Normaalschool van Herenthals.

In het algemeen onderscheiden zich de leerlingen voortdurend door hun goed gedrag en hunne vlijt.

Zooals verleden jaar heeft er eene prijsuitdeeling aan de leerlingen plaats gehad en boekjes op de spaarkas zijn toegekend aan de verdienstelijkste onder haar.

De wekelijksche stortingen op de spaarkas worden door een groot getal leerlingen voortgezet.

Op 31 December 1871 werd de Oefenschool door 469 leerlingen bijgewoond; zooals er in de vorige verslagen gezegd is, wordt de school bestuurd door het onderwijzend personeel der staats normaalschool alhier.

Er is sedert verleden jaar, in het onderwijzend personeel dezer school geene verandering gekomen.

De heer bestuurder der normaalschool, onder welkers bestuur ook de oefenschool geplaatst is, roept dringend onze aandacht in op de ontoereikendheid der lokalen, als zijnde tegenstrijdig met de geschiktheid, de gezondheidsleer en de voorschriften der wet.

De school extra-muros telde gedurende het schooljaar 1871-1872, 197 ingeschreven leerlingen; in dit getal bevonden zich 109 jongens en 88 meisjes, waarvan 160 regelmatig de klassen gevolgd hebben.

Boekwerken handelende over landbouw, boomteelt, gezondheidsleer, aardrijkskunde, enz., zijn uitgedeeld aan leerlingen die zich door hunnen iever en hunne vlijt het meest onderscheiden hebben.

In de prijskampen tusschen de leerlingen der lagere scholen van het arrondissement Mechelen, heeft de jonge Peeters, Jozef, eene eervolle melding verworven.

Daar er moeilijkheden gerezen waren na de aanbesteding der bouwingswerken van de nieuwe school op Lisp, is de toelating de werken te beginnen niet

gegeven geworden dan in de maand Maart laatstleden; tegenwoordig zijn deze werken in vollen gang, maar het bepaald tijdstip ter hunner voltooiing is noodzakelijk moeten verschoven worden.

Het zal dus onmogelijk zijn de school voor het aanstaande jaar te openen.

Ten gevolge van den buitengewonen opslag der bouwmaterialen, heeft de aannemer eene evenredige verhooging, van ten naastenbij tien per cent, op den aanbestedingsprijs bekomen, verhooging in welke staatsbestuur en provincie, voor een gelijkstaande deel tusschen komen.

§ 5

Bijzondere scholen van lager onderwijs

a. ONDERSTEUNDE

Geene.

b. NIET ONDERSTEUNDE

Er bevinden zich te Lier zeven scholen welke geene toelagen genieten en door betalende leerlingen worden bijgewoond.

Eene dezer voor kinderen van het mannelijk geslacht telt 189 leerlingen.

Drie scholen voor jonge meisjes bevatten 383 »

De drie andere scholen worden door jongens en meisjes bijgewoond en hun getal beloopt tot 212 »

TOTAAL. 784 »

Het cijfer van het verleden jaar beliep 758 »

Dus eene vermeerdering van . . . 26 »

C. DOOR DE GEMEENTE AANGENOMEN

De gemeente heeft geene aangenomene school.

Ongeveer 100 behoeftige meisjes ontvingen op 31 December laatst het kosteloos onderwijs bij de arme Claren.

§ 4

Bewaarscholen

Het onderwijzend personeel heeft een gevoelig verlies ondergaan in den persoon van mejuffer Ceuppens, die door de heerschende ziekte is weggerukt.

Vrouwe weduwe Soons is in hare vervanging benoemd.

Het getal leerlingen die gedurende het jaar 1871-1872, de bewaarschool bezochten, beliep tot 275, waarvan 150 van het mannelijk en 125 van het vrouwelijk geslacht.

48 Nieuwe leerlingen zijn in de school aangenomen, te weten : 23 jongens en 25 meisjes.

Het getal sterfgevallen beliep tot 10, getal hetwelk men betrekkelijk gering mag heeten in tegenwoordigheid eener ziekte die, onder de jongste kinderen vooral, talrijke slachtoffers gemaakt heeft.

30 Jongens en 39 meisjes zijn van de bewaarschool naar de oefenschool en gemeenteschool voor meisjes overgegaan.

4 Kinderen hebben de school verlaten.

De gezondheidstoestand is overigens zeer voldoende geweest.

Zooals de vorige jaren, zijn er door de Dames beschermsters, die gansch hunne bezorgdheid wijden aan de opvoeding der kinderen, kleedingstukken aan deze uitgedeeld.

§ 5

Scholen van volwassenen

Gedurende het schooljaar 1871-1872 is het onderwijzend personeel hetzelfde gebleven.

Het getal personen die op 31 December laatstleden de scholen van volwassenen bezochten, beliep tot 319, verdeeld als volgt :

School intra-muros voor jongens.	.	.	153
id. voor meisjes.	.	.	85
School extra-muros voor jongens.	.	.	44
id. voor meisjes.	.	.	37

De leerlingen die de leergangen met de meeste stiptheid gevolgd en bewijzen van iever en vlijt gegeven hebben, zijn prijzen toegekend.

§ 6

Zondagscholen

Eene zondagschool door de religieusen Ursulinnen bestuurd, telde op 31 December laatst, ongeveer 200 meisjes.

HERHALING

Het blijkt uit de vorenstaande inlichtingen, dat het getal leerlingen, die op 1 Januari laatst het onderwijs in de verschillende gestichten der stad ontvingen, beliep als volgt :

BETALENDE LEERLINGEN

Jongens	.	.	.	.	.	323	
Meisjes	.	.	.	.	.		501

NIET BETALENDE LEERLINGEN

a. Lagere scholen

Jongens	.	.	.	.	.	558	
Meisjes	.	.	.	.	.		528

b. Zondagscholen

Meisjes	.	.	.	.	.		200
Totalen.						881	1229

HERHALING

Jongens	.	.	.	.	.	.	881
Meisjes	.	.	.	.	.	.	1229

Algemeen totaal der kinderen die het lager
onderwijs in de scholen ontvangen . 2110

Hieronder zijn niet begrepen de leerlingen, die in de voorbereidende afdeeling der middelbare school het lager onderwijs ontvangen, noch de kinderen der bewaarschool, noch de volwassenen.

§§ 7, 8 en 9

Nijverheidsscholen, scholen van kunst, stielen en leerscholen. —

Normale scholen en leergangen. —

**Personeel van het onderwijs, bezoldigingen der onderwijzers
conferentiën, voorzieningskas**

Zonder bijzondere aanmerkingen.

§ 10

Schoolgebouwen

De aanmerkingen welke in het laatste verslag over e ontoereikendheid onzer schoolgebouwen gedaan zijn, kunnen hier herhaald worden.

§ 11

Toelagen ten voordeele van het lager onderwijs

Toelagen in 1871 verleend :

- 1° Door den staat ten voordeele der bewaarschool fr. 450
- 2° Door de provincie voor hetzelfde voorwerp » 550
- 3° Door den staat om in de behoeften van het
lager onderwijs te voorzien . . . » 8000

2° AFDEELING

Middelbaar onderwijs

De leergangen der middelbare school werden gedurende het schooljaar 1871-1872, door 200 leerlingen bezocht, als volgt :

Latijnsche klassen	10
Middelbare school	30
Vorbereidende afdeeling	160
Totaal.	<u>200</u>

De heer Campers, tweede onderwijzer bij de voorbereidende afdeeling, is regent benoemd aan de gemeente middelbare school van Elsene.

Bij ministeriëel besluit van 21 September, is de heer Crombez, Edmond, gediplomeerd leerling der normaalschool van Brugge, toegevoegd leeraar van het middel-

baar onderwijs des tweeden graads, in vervanging genoemd van den heer Campers.

Door het vertrek van den heer Van den Plas, is de school gedurende het gansche jaar van eenen professor van zedeleer en godsdienst beroofd geweest; in afwezigheid van eenen geestelijke, is deze cursus echter gegeven geworden door den heer bestuurder en de heeren regenten en onderwijzers.

De benoeming van M. Van Peborgh, onderpastoor te Merxem, heeft in die leemte voorzien.

De uitslag die men bekomen heeft in de verschillende vakken, door het officiëel programma voorschreven, is over het algemeen, voldoende.

De leergang van Duitsche taal bevatte 9 leerlingen en die van Engelsch 4.

Door de nieuwe samenstelling van het schepen-collegie zijn er veranderingen in het personeel van het besturend bureel gekomen.

Er zijn geene verdere wijzigingen gebeurd.

De beste verstandhouding heerscht tusschen den bestuurder en de overige leden des onderwijzend personeels.

3^e EN 4^e AFDEELING

Hooger onderwijs. — Bijzondere scholen

Zie de vorige verslagen.

Algemeene aanmerkingen op titel VI

Het is ons aangenaam nogmaals te mogen aanstippen dat het personeel van al de onderwijsgestichten uitmunt door aanhoudenden iever en zelfopoffering in het volbrengen zijner plichten.

TITEL VII

SCHOONE KUNSTEN, WETENSCHAPPEN EN LETTEREN

1^e AFDEELING

Schoone kunsten; akademiën van schoone kunsten. —

Bijzondere scholen van teekenkunst, plaatsnede, beeldhouwkunde, enz. — Museum. — Bijzondere kunstverzamelingen. — Tentoonstellingen van kunstvoorwerpen. —

Monumenten. — Conservatoriums. —

Muziekscholen; muziek- en tooneelgezelschappen. — Maatschappijen van vermaak. — Openbare feesten

Gedurende het schooljaar dat ten einde komt te loopen, is er aan het onderwyzend personeel der school geene enkele wijziging toegebracht; ingezien de onmogelijkheid den leergang van teekenkunde te geven, is den bestuurder de machtiging verleend een zijner meest gevorderde leerlingen te gebruiken als moniteur of onderwijzer voor de jonge eerstbeginnenden. Die maatregel heeft tot gunstig gevolg geleid en is eene goede aanprikkeling voor de oude leerlingen.

Het onderwijs volherdt in de baan des vooruitgangs; de heeren bestuurders en leeraren stellen alles in het werk om de jonge lieden een duidelijk en bondig onderwijs in te prenten; de beperktheid der lokalen

belet ongelukkiglijk de school de uitbreiding bij te zetten, die de inrichting van nieuwe leergangen zou toelaten en haar in staat stellen met eer te wedijveren tegen de scholen der andere steden van gelijken rang.

Het getal leerlingen die de lessen van 1871-1872 hebben gevolgd, zijn aldus gerangschikt :

a. WINTERLEERGANGEN :

Oude leerlingen, klas van teekenkunde.	273
Klas van bouwkunde	51
Nieuwe leerlingen	106
Totaal.	430

Van dit getal, hooren er 113 toe aan de volgende gemeenten :

Beersel	4	Linth	2
Berlaer	6	Massenhoven . . .	1
Bouchout	12	Norderwyck. . . .	1
Broechem	6	Nylen	2
Contich	3	Oelegheem	3
Duffel.	27	Putte	8
Emblehem	2	Ranst.	1
Grobbendonck. ,	2	Santhoven	6
Herenthout. . . .	5	Waeloos.	1
Heyst-op-den-Berg	3	O. L. V. Waver .	4
Hove	5	Wiekevorst	1
Itegem	3	Wommelghem . . .	1
Kessel	1	Zoerle-Parwys . .	1
Konings-Hoyckt .	2		

b. ZOMERLEERGANGEN

Oude leerlingen, klas van teekenkunde.	155
Klas van bouwkunde	42
Nieuwe leerlingen	9
Totaal.	206

In het laatste verslag is er gezegd dat de Belgische commissie der internationale tentoonstelling van Londen in 1871, het bestuur der school uitgenoodigd had, eenige bekroonde werken op te zenden die weerdig zouden geoordeeld zijn zich op die tentoonstelling te bevinden.

Op 65 scholen die in 1868 te Brussel hadden tentoongesteld, zijn alleenlijk de werken van 17 academiën en scholen aanveerd om naar de tentoonstelling van Londen gezonden te worden; tusschen dit getal bevindt zich de school van Lier.

Die onderscheiding is eene eer voor onze school en een bewijs van het degelijk onderwijs dat er gegeven wordt.

M. de gouverneur der provincie heeft ons het diploma gezonden door het Engelsch comiteit der tentoonstelling afgeleverd en voor onze school bestemd; deze ambtenaar heeft ter dier gelegenheid de regeering gelast den bestuursraad de gelukwenschingen van het staatsbewind aan te bieden en hem te bedanken dat hij met deze gelegenheid de Belgische faam in den vreemde heeft gehandhaafd.

De school geniet voortdurend toelagen van staat en provincie; verschillende werken voor de bibliotheek en modellen in plaaster zijn door het departement van binnenlandsche zaken afgestuurd geworden.

2^e AFDEELING

Letteren en wetenschappen — Akademie van wetenschappelijke
gezelschappen. — Bibliotheken
Andere litterarische en wetenschappelijke inrichtingen

In den loop van 1871-1872, zijn er 6870 boekdeelen
in lezing gegeven.

Ziehier, per maand, de verdeeling der in lezing
gegevene volumens :

1871	September	.	.	.	864
»	October	.	.	.	712
»	November	.	.	.	720
»	December.	.	.	.	1013
1872	Januari	.	.	.	870
»	Februari	.	.	.	818
»	Meert	.	.	.	691
»	April	.	.	.	583
»	Mei	.	.	.	522
»	Juni	.	.	.	77

Totaal. 6870

De uitgeleende boekwerken behooren tot de volgende
vakken :

Schilderende letterkunde, verhalen en reis- beschrijvingen	.	.	.	.	.	6343
Geschiedenis	.	.	.	.	.	312
Natuurkundige wetenschappen	.	.	.	.	.	99
Andere wetenschappen	.	.	.	.	.	116
Totaal.						6870

De bibliotheek bezit heden 2546 werken, vervat in
4243 boekdeelen.

Zij ontvangt even als vroeger 12 Nederlandsche en 2 Fransche tijdschriften die niet in lezing gegeven worden dan in het lokaal der bibliotheek zelve.

TITEL VIII

GEZONDHEIDSLEER OPENBARE GEZONDHEID

1^e AFDEELING

Geneeskundige commissie

Het personeel der plaatselijk geneeskundige commissie heeft geene verandering ondergaan.

2^e 3^e EN 4^e AFDEELING

Geneeskundig personeel. — Doctors, heel- en vroedmeesters. —

Apothekers. — Vroedvrouwen. —

Gezondheidsraad. — Apotheek voor den arme. —

Hulp aan drenkelingen en vermoorden

De heer C. Van Eeckhoven, apotheker, is overleden; zijn apotheek is gesloten.

Vrouw Blereau, vroedvrouw, heeft de stad verlaten om gaan te Leuven wonen; eene andere gediplomeerde vroedvrouw, vrouwe Van den Broeck-Joris, heeft zich te Lier met der woon komen vestigen.

5^e EN 6^e AFDEELING

Gezondheidstoestand. — Koepokinenting

Gedurende den derden trimester van het verleden en de eerste maanden van het loopend jaar, heeft de gezondheidstoestand van de stad veel te wenschen overgelaten; eene allermoordadigste besmettelijke pokziekte heeft alhier geheerscht en eene schrikbarende sterfte veroorzaakt; zij heeft bijzonderlijk de kinderen aangetast en men heeft kunnen bemerken, dat de vier vijfden der slachtoffers de pokken niet gezet waren. Verhoedende maatregelen en gezondheidsvoorschriften om de voortzetting der besmetting tegen te houden en hare slagen zooveel mogelijk af te weren, zijn aangewend door de plaatselijk geneeskundige commissie met gemeen overleg der stedelijke overheid en M. den voorzitter der provinciale geneeskundige commissie.

Als behoedende maatregel, heeft het comiteit van koepokinenting gedurende den tijd der ziekte, de personen en kinderen, die zich aanboden, de pokken gezet en hervaccineerd; en, niettegenstaande de herhaalde oproepingen van wege het gemeentebestuur en de kostelooze bewerking der inenting, is er bestatigd dat er niet alleenlijk nog vooroordeelen te bestrijden waren, maar dat er ten opzichte van het feit waar wij over spreken, bij de werkende klas eene zorgeloosheid bestaat, waarvan men zich met moeite rekenschap geven kan; dit zegt genoeg dat de vaccinatiën veel te wenschen overgelaten hebben.

Wat de gezondheidsmaatregelen betreft, het ongunstig seizoen van het jaar heeft in vele omstandigheden de

praktizijns belet de voorschriften der wetenschap betreffende het gezondmaken der woningen, te volbrengen; gelukkiglijk dat het burgerlijk gasthuis de zieken heeft kunnen opnemen en men van het reglement afgeweken heeft, dat de aanveerding verbiedt van kinderen beneden de tien jaar.

Wij moeten bijzondere melding maken van de gasthuisnonnen, voor al de zorgen en opofferingen waarvan zij in deze schrikkelijke ziekte blijken hebben gegeven.

Tegen het einde van den eersten trimester des loopenden jaars is de besmetting allengs verminderd zoodanig, dat gedurende de lente en den zomer, de gezondheidstoestand allervoordeeligst geweest is, niet-tegenstaande de tropische heette, welke wij gedurende eenigen tijd onderstaan hebben.

Het getal der gevaccineerden beliep in 1871 op 174.

7^e AFDEELING

—

Ontucht

Zie de vorige verslagen.

8^e AFDEELING

—

Reiniging der straten. — Slijk- en mestpachting. —
Peerdenslachterij

Niets bijzonders aan te stippen.

9^e AFDEELING

Gezondmaking der wijken en verbetering der
woningen van de werkende klas

Sedert het laatste verslag zijn de volgende gezondheidswerken uitgevoerd :

1° Het maken eener onderaardsche goot in de *Mechelstraat*.

2° Het maken eener onderaardsche goot in de *Koepoortstraat*.

3° Het daarstellen van stoepen op de *Look*.

De *Hooge Brug* is gedeeltelijk hersteld geworden en eene brug in metzelwerk, in vervanging van een houten bruggetje, is op het gehucht Lachenen gebouwd.

10^e EN 11^e AFDEELING

Zwemschool. — Openbare baden en waschplaatsen

Ten gevolge der bovenmatige hitte van verleden zomer, is de zwemplaats zeer bezocht geworden. Het weldadigheidsbureau heeft ter beschikking van de stad, een zeker getal onderbroeken (*caleçons*) gesteld ten kosteloozen gebruike der zwemmers. Deze maatregel stelt een einde aan de reclamen, welke ten dien opzichte gedaan waren.

12^e EN 13^e AFDEELING

Lichaamsoefeningen; onderwijs. — Begravenissen. —
Doodhuizen

Voor deze verschillende voorwerpen zie men de vorige verslagen.

14^e AFDEELING

Onheilen en rampen
(onweder, hagel, overstromingen, brand, enz.)

Sedert het laatste verslag is er gelukkiglijk enkel een begin van brand te bestatigen geweest; dank aan de spoedige hulp, is dit onheil, dat dreigde eene groote uitgebreidheid te bekomen, kunnen overmeesterd worden door de edelmoedige pogingen der personen, die ter plaatse waren toegelopen.

TITEL IX

OPENBARE VEILIGHEID, JUSTITIE
EN GEVANGENISSEN

1^e AFDEELING

Politie : inrichting en personeel, verordeningen
en reglementen

Tusschen de ondergeschikte agenten van politie, hebben er eenige veranderingen plaats gegrepen.

2^e AFDEELING

Aanhoudingen, schelmstukken, misdrijven en overtredingen

Sedert 1 September 1871 tot op hetzelfde tijdstip van 1872, zijn de volgende processen-verbaal opgemaakt :

Overtredingen aangaande lichte mishandelingen .	6
» » de politie der piscijnen.	3
» » het sluiten der herbergen.	4
» » het nachtlawijt.	4
Verschillende overtredingen	24
Scheldwoorden	17
Laster	8
Vrijwillige slagen	25
Slagen en verwondingen	21
Schade veroorzaakt aan een anders roerend goed.	14
Bedelarij en landlooperij	3
Eenvoudige diefstallen	6
Zware »	5
Misbruik van vertrouwen	2
Wederstanden, beleedigingen tegen de agenten der openbare macht	3
Militaire desertie en verkooping van voorwerpen.	1
Toevallige brandrampen	1
Zelfmoord door verdrinking of toevalligen dood .	2
» door verworping	1
Aanslagen op de eerbaarheid	2
Verkrachting	1
Toevalligen dood veroorzaakt door het elektriek vuur	1
Banbreuk	2
Poging tot diefstal	1
Huisbraak	1
Inbreuk	6
Totaal.	164

3^e AFDEELING

Onheilen en ongevallen. — Zelfmoorden

Zie de 14^e afdeeling van titel VIII, alsook de tafel van de 2^e afdeeling hierboven.

4^e AFDEELING

Daden van moed en zelfopoffering

Door koninklijk besluit van 15 September 1872, zijn aan verschillende personen, eervolle belooningen toegekend voor daden van moed en zelfopoffering, te Lier bestatigd.

M. QUEECKERS, Jan Robrecht, agent van militaire plaatsvervangingen te Lier, heeft het burgerlijk kruis van 1^e klas bekomen.

De heeren VAN DE VELDE, Jan Jozef, schrijnwerker, en VAN DINGENEN, Frans August Karel, beenhouwer, te Lier, de medalie van 2^e klas.

Medaliën van 3^e klas zijn nog toegewezen aan de heeren CEUPPENS, Jan Frans, schoenmaker; ARRAS, Jan, schoenmaker; DANCKAERS, Frans Jozef, negociant; DE WINTER, Jan Lodewijk, houtdraaijer; SYMAES, Jozef Lodewijk, metzer; VAN BAELEN, Jan Baptist, schoenmaker; JORIS, Frans, oud 13 jaar, allen woonachtig te Lier, en aan DE GRAEF, Jacob, schipper te Aelst.

De heer DE SMEDT, Frans, schipper te Willebroeck, heeft eene geldelijke belooning van 25 franken ontvangen.

5^e EN 6^e AFDEELING

Gevangenis en opsluitingsplaats der gemeente. — Maatregelen tegen brandgevaar

Niets bijzonders te melden.

7^e AFDEELING

Paspoorten

In den loop van het jaar 1871, zijn 16 vragen ter verkrijging van paspoorten voor het buitenland gedaan, te weten : 12 voor Frankrijk, 1 voor Holland en Pruisen, 2 voor Frankrijk en Engeland, 1 voor Frankrijk en Spanje.

8^e AFDEELING

Boekjes voor werklieden en diensthoden

124 Nieuwe werkboekjes zijn gedurende het jaar 1871 afgeleverd.

9^e en 10^e AFDEELING

Bureelen van plaatsing. — Aanplakking. —
Openbare roepers

Zonder aanmerkingen.

TITEL X

BURGERWACHT. — MILITIE. — BEZETTING

1^e EN 2^e AFDEELING

Burgerwacht. — Militie

Het getal ingeschreven militianen voor de lichting des jaars 1872, belooft tot 140.

47 Militianen der jaren 1869, 1870 en 1871 van het werkende contingent en 3 van het reserve contingent hebben dit jaar voor den militieraad hunne vrijstelling moeten verrechtveerdigen.

In den loop zijner zittingen heeft de militieraad 9 militianen bepaaldelijk vrijgesteld.

66 Militianen zijn voor de volgende redenen uitgesteld :

Lichaamsgebreken	5
Broeders in dienst	24
Gebrek aan noodige lengte	9
Zwakheid van gestel.	3
Eenige kinderen.	3
Onderstand van weduwen. . . .	11
» » ouders	5
» » wéezen	1
Studenten in de godsgelerdheid . .	1
Vrijwilligers in werkelijken dienst	
voor de wet van 3 Juni 1870 . . .	4
Totaal.	66

De deputatie heeft moeten uitspraak doen op de reklamen van negen militianen tegen de beslissingen die de militieraad ten hunnen opzichte genomen had, beslissingen welke hen voor den dienst aanduiden. Eene beslissing is behouden, de acht andere zijn vernietigd en de militianen voor een jaar vrijgesteld.

Een militiaan is bij de deputatie in beroep gegaan tegen beslissingen van den militieraad, betreffende zes militianen voor een jaar uitgesteld. Al deze beslissingen zijn bekrachtigd.

Ingevolge art. 82 der wet van 3 Juni 1870, heeft de militaire bevelhebber der provincie zeven militianen voor de bestendige deputatie verzonden; die militianen zijn voor een jaar vrijgesproken, te weten : vijf voor zwakheid van gestel en twee voor vlieden op de oogen.

Gedurende het afgelopen dienstjaar is er geene vraag ter ontslag ingedaan.

Tusschen de nieuw ingeschrevenen voor de lichting van 1872, kunnen 86 militianen lezen, schrijven en rekenen, 25 lezen en schrijven, 4 alleenlijk lezen, en 25 zijn van alle onderwijs beroofd; 20 militianen hebben eenen hooger grad van onderwijs genoten.

3^e AFDEELING

Bezetting : Kazerneering. — Militaire logementen

Gedurende het loopend dienstjaar heeft de bezetting geene verandering ondergaan.

Sedert het laatste verslag zijn er 19 officieren en 3492 onder-officieren en soldaten bij de inwoners ingekwartierd geweest.

Voor de werken die ten einde gebracht of nog in uitvoering zijn aan onze kazernen, verwijzen wij naar titel XII, 8^e afdeeling.

TITEL XI

OPENBARE BELASTINGEN

1^e AFDEELING

Grondlasten

§ 1

Kadaster

De kadastrale inkomst van al de bebouwde en onbebouwde eigendommen der stad, beliep in 1871 tot fr. 677778,89.

§ 2

Aandeel

Het aandeel der grondbelasting voor het dienstjaar 1871, in 1148 artikels verdeeld, is, ten voordeele van den staat, bepaald ter somme van . fr. 45411,19

IN OP CENTIMEN

A.	Ten voordeele der provincie op	fr.	6357,57
B.	Ten voordeele der gemeente .	»	11806,91
	Totaal.	»	<u>63575,67</u>

2^e AFDEELING

Personeele belastingen

§ 1

Getal der belastingschuldigen

De artikels aan de personeele belasting onderworpen, die op de verschillende rollen van 1871 werden gebracht, beloopt tot 1601.

§ 2

Beloop der rollen

Hoofdsom fr. 35916,72

OPCENTIMEN

A. Ten voordeele van den staat .	fr.	3591,66
B. Ten voordeele der provincie .	»	5028,34
C. Ten voordeele der gemeente .	»	8979,16
Totaal.	»	<u>53515,88</u>

§ 3

Huurwaarde

Die grondslag komt voor in de hoofdsom der personeele belasting hiervoren gemeld, ten bedrage van fr. 9705,56

§ 4

Deuren en vensters

De deuren en vensters voor . .	»	13763,47
Mede te dragen.	»	<u>23469,03</u>

Medegedragen. fr. 23469,03

§ 5

Haardsteden

De haardsteden voor . . . » 3344,16

§ 6

Mobiliair

Het mobiliair voor . . . » 5294,55

§ 7

Dienstboden

De dienstboden voor . . . » 2727,38

§ 8

Paarden

De paarden voor. . . » 1081,60

Totaal. » 35916,72

3^e AFDEELING

—

Belasting der patenten

§ 1

Getal en klasseering der patentschuldigen

De rollen der patenten voor het dienstjaar 1871 bevatten 1232 artikels.

§ 2

Beloop der rollen

Het cijfer in principaal der patentrollen, voor het dienstjaar 1871, beloopt tot . . . fr. 10813,27

OPCENTIMEN

A. Ten voordeele van den staat .	fr. 1080,26
B. Ten voordeele der provincie .	» 539,82
C. Ten voordeele der gemeente .	» 1080,26
Totaal.	» 13513,61

4^e AFDEELING

Belasting op de slijting

Deze belasting ten voordeele van den staat is afgeschaft van 1 October 1871, en wordt nu door de provincie ingevorderd; ziehier den uitslag van de 9 eerste maanden van 1871 :

Fr. 2606,25	Art. 225
» 37,50	» 3
» 52,50	» 6
» 22,50	» 4
» 2718,75	» 238

5^e AFDEELING

Belasting op den tabak

De belasting op den verkoop van den tabak ten voordeele van den staat is ook afgeschaft te beginnen

van 1 October 1871, om door de provincie te worden ontvangen; de uitslag der 9 eerste maanden van 1871 is :

Fr. 585	Art. 51
» 45	» 3
» 600	» 54

6^e AFDEELING

Accijnsen

De accijnsrechten, ter onzer stede ingevorderd, gedurende het jaar 1871, beloopen tot fr. 312122,13.

7^e AFDEELING

Stedelijke en provinciale belasting op de honden

De belasting op de rollen gebracht voor het dienstjaar 1871, is bepaald op de som van fr. 2077,00.

Het aandeel der stad voor het tegenwoordig dienstjaar is door de deputatie nog niet vastgesteld.

Voor het jaar 1870 beliep hetzelfde tot de som van fr. 526,31.

8^e AFDEELING

Ontlastingen

Twee reclamen tegen de zetting der verschillende belastingen op het stuk der grondlasten werden ingediend gedurende het jaar 1871.

TITEL XII

OPENBARE WERKEN

1^e AFDEELING

Personeel en inrichting van den dienst

Zonder aanmerkingen.

2^e AFDEELING

Groote en kleine wegenis

De buurtwegen worden altijd goed onderhouden voor zooveel de er toe bestemde hulpmiddelen het toelaten.

§§ 1 en 2

Algemeene en bijzondere plans van rechtmaking. — Gelijkmaking

De verbreeding der Koepoortstraat, waarvan in het vorig verslag gesproken werd, is ten einde gebracht.

Een tweede plan van gelijkmaking, namelijk dat van den provincialen steenweg van den Ouden God naar Lier in deszelfs doortocht op het grondgebied onzer stad, is aan de goedkeuring des gemeenteraads onderworpen geworden. Het onderzoek van *commodo en incommodo*, dat over dit voorwerp is ingesteld, heeft tot geen de minste opmerking aanleiding gegeven; niettegenstaande is tot hertoe aan de twee plans, voorgedragen door het bestuur van bruggen en wegen,

geen gevolg gegeven, daar de vragen door den gemeenteraad gedaan om uitleggingen te bekomen betreffende het gelijkmakingsplan van den steenweg van Lier op Herenthals en Gheel, tot hiertoe zonder antwoord gebleven zijn.

§ 3

Onderhoud der straten. — Kasseiing

Sedert het laatste verslag zijn er 5346 vierkante meters gekasseid of herkasseid.

De kasseiing der straten, welke publiek aanbesteed is geworden, heeft, zooals verleden jaar eenen afslag opgeleverd van 10 o/o op den bordereel-prijs.

§§ 4 en 5

Openbare en bijzondere riolen, stoepen en openbare piscijnen

Men zie hetgene gezegd is in de 10^e afdeeling van titel VII en in de 12^e afdeeling van dezen titel.

3^e AFDEELING

**Verdeeling van drinkbaar water. — Pompen. —
Openbare fonteinen**

Zie de vorige verslagen.

4^e AFDEELING

Verdeeling der gaz, openbare verlichting

De algemeene tafel der ontvangsten en uitgaven van het gaz-gesticht gedurende 1871, sloot met een overschot van ontvangsten van fr. 13932,24; in 1870 was er een overschot van fr. 16211,20.

Het verschil in minder voor 1871 is aan verscheidene oorzaken toe te wijten, namelijk : de verhooging op den prijs der steenkolen, den aankoop van buizen en *raccords* voor het plaatsen der gaz in het nieuw gasthuis, aankoop van *compteurs*, enz. enz.; en in weerwil van de klimming op de prijzen der houillie, van het ijzer en koper, heeft het gesticht eene winst verwezentlijkt van fr. 16433,80, een cijfer dat tot hiertoe nog niet bereikt werd en van hetwelk, zooals vroeger, veertien duizend franks in stadskas zijn gestort.

Eenige nieuwe en nog al belangrijke plaatsingen, ten getalle van meer dan twee honderd, zijn uitgevoerd; een gaz-moteur, stelsel Otto en Langen, wordt met zeer goeden uitslag door eenen nijveraars der stad gebruikt.

De verschillende voortbrengsels der fabrikatie zooals coak, loogwater, kalk en teer, worden gemakkelijk en aan voordeelige prijzen verkocht.

De ontwikkeling die het gesticht gedurende het afgelopen jaar verkregen heeft, heeft de uitbreiding en vermeerdering der gerieven genoodzaakt; dienen gevolge is er eenen oven met vijf *cornues* afgebroken en herbouwd om *cornues* van eenen anderen vorm en van grooteren omvang te ontvangen.

Dit werk, dat nog al ernstige moeielijkheden opleverde, is goed ten einde gebracht en men verwacht de beste uitslagen van die belangrijke wijziging.

Andere werken in het belang van het gesticht zijn nog uitgevoerd.

Op 31 December 1870 beliep het kapitaal waarover het gaz-gesticht, zoo in betaalde koopwaren als in klinkende munt beschikte, tot de som van fr. 34163,24; tijdens de overgaaf des gestichts is het kapitaal met

acht duizend francs verminderd ten gevolge eener geldstorting in de handen van den heer voorzitter der besturende commissie; een gedeelte dezer som is besteed aan de verlenging van de canalisatie der buizen; het overschot, fr. 3475,00 is in de spaarkas geplaatst als reserve geld van het gaz-gesticht.

In den loop van het jaar is de verbruikingsprijs voor de particulieren verminderd op vijf centiemen per cubiek meter, dat is van 35 op 30 centimen.

De rekening van het dienstjaar 1871, levert dezen uitslag op :

Ontvangsten	fr. 66222,22
Uitgaven	» 43777,26
Overschot. . . .	» 22444,96

De bestuurder van het gesticht, M. CHARLE, kwijt zich tot onze gansche voldoening van zijne plichten.

5^e AFDEELING

Hallen en markten

Beweging der verschillende wekelijksche markten, gedurende 1871 :

Graanmarkt

	TE KOOP AANGEBODEN	VERKOCHT
Tarwe	2901 hectoliters.	2501 hectoliters.
Rogge	6472 »	4658 »
Boekweit. . . .	900 »	764 »
Haver	4773 »	3356 »
Totalen.	15046 »	11279 »

Botermarkt

Er zijn 138891 kilogrammen boter in kuipen verkocht; in dit cijfer is niet begrepen de boter die met halve kilos op de dagelijksche markten wordt verkocht.

Kalverenmarkt

Gedurende 1871 zijn er 15809 jonge kalveren verkocht.

Vischmarkt

Met de toepassing van het nieuw reglement op den visch in de mijn, verbetert de markt gedurig; er zijn in 1871 213 mijnen van verschillende soorten van visch geweest, die te zamen eene som van fr. 7702,70 hebben opgebracht.

Vlasmarkt

Gedurende het jaar 1871 werden 17173 kilogrammen ruw vlas verkocht.

De ontvangsten voor meet-, weeg- en plaatsrechten in 1871 gedaan op de dagelijksche markten en graanmarkten, beliepen als volgt :

Op de graanmarkt tot . . .	fr. 555,08
» de botermarkt . . .	» 2060,23
» de kalverenmarkt . . .	» 790,45
» de dagelijksche markten . . .	» 925,12
Totalen. . .	» 4330,88

6^e AFDEELING

Slachthuis

Geene.

7^e AFDEELING

Vaarten en rivieren. — Ruiming. — Overstromingen

De onteigening van den *Moll* molen is nog niet ten uitvoer gebracht; een nieuw onderzoek is bevolen en tot hiertoe heeft de rechtbank nog geene uitspraak gedaan.

De verslijking der verschillende rivierarmen wordt verontrustend voor de openbare gezondheid; eene bijzondere studie op dit belangrijk voorwerp is noodig en dringend om aan de ongezonde uitwasemingen dier poelen een einde te stellen; de beste middelen om dit te verkrijgen zouden bestaan met, ofwel verschillende afleidingen te vullen, ofwel de vuilnissen weg te nemen welke men er gedurig inwerpt en die den vrijen loop der waters belemmeren.

8^e AFDEELING

Kazernen

De werken in het laatste verslag aangehaald, zijn allen uitgevoerd; andere herstellingen van minder belang zijn toegebracht aan de, door de militaire overheid, in gebruik zijnde gebouwen.

9^e AFDEELING

Ophouwing, herstelling, onderhoud en wederopbouwing van gemeentegebouwen

De aanbesteding voor den opbouw der school op Lisp heeft op 26 October 1871 plaats gehad voor de som van fr. 33500,00; de aankoopingsprijs van den grond beliep tot 6000,00 fr.

Eene schadeloosstelling van 3000 fr. is den ondernemer door de stad, in overeenkomst met het staatsbestuur en de provincie, toegestaan om hem schadeloos te stellen voor het verlies door hem geleden ter oorzaak der vertraging in het geven der toelating om de werken te beginnen.

De opbouw gaat goed vooruit; het dakwerk is gansch ten einde en tegen de maand October van het aanstaande jaar zal de school voor hare bestemming kunnen geopend worden.

10^e EN 11^e AFDEELING

Opening van nieuwe markten en straten. — Onteigeningen

Zonder aanmerkingen.

12^e AFDEELING

Ontwerpen van verfraaiing en gezondmaking

Voor het maken van onderaardsche goten in de Schoolstraat hopen wij de geldelijke tussenkomst van

het staatsbestuur te bekomen en u, zoodra de middelen der stad het toelaten, de kasseiing dier straat alsook het plaatsen van stoepen in verscheidene straten der stad, voor te stellen.

13^e AFDEELING

Openbare wandelingen. — Bolwerken. — Kruidtuin.

Niets nieuw te melden.

14^e AFDEELING

Bijzondere gebouwen. — Toepassing der politiereglementen op de gebouwen

Het collegie heeft gedurende 1871, de plans goedgekeurd van :

- 13 Bouwingen op onbebouwden grond.
- 2 Geheeie herbouwingen.
- 24 Gedeeltelijke herbouwingen (groote.)

TITEL XIII

NIJVERHEID, KOOPHANDEL EN LANDBOUW

1^e AFDEELING

Nijverheidsgestichten, stoomwerktuigen, — Goedkeuringen. —
Ongezonde en gevaarlijke fabrieken en werkhuizen. —
Onderzoeken de commodo en incommodo

Suikernijverheid

Ten gevolge der vernieuwing van een gedeelte der werktuigen van de suikerfabriek en het in voege brengen van het nieuw stelsel van fabricatie genaamd : dubbele koolzuring, heeft het jaar 1871-1872 van weinig belang geweest. Daar het plaatsen van al die werktuigen niet heeft kunnen gebeuren dan op een gevorderd tijdstip des jaars, hebben de werkzaamheden alleenlijk tegen het einde der maand October kunnen aanvang nemen en deze vertraging is oorzaak geweest dat de nijveraars den aankoop zijner grondstoffen merklijk heeft moeten verminderen.

Gedurende dit tijdstip zijn 4,500,000 kilos beetwortelen verwerkt, waarvan de opbrengst nog al gunstig en de prijs van de suiker nog al winstgevend was.

De veefokkers vragen nog altijd veel naar de pulp.

Zijdenijverheid

De zijdenijverheid blijft in bloeienden toestand verkeeren. Onze fabrieken werken vlijtig en hare producten worden met gemak verhandeld.

Borduur op tul

Sedert tal van jaren is deze nijverheid in zulken voorspoedigen staat niet geweest als tegenwoordig. De bestellingen zijn talrijk; ook zijn de loonen verbeterd en hebben onze werkende klas eenen zekeren welstand geschonken die vele huisgezinnen, waar de vrouwen zich met den borduur bezig houden, eenen gunstigen winter laat te gemoet zien.

Stijfsselfabriek

Dit gesticht breidt zich uit en werkt veel; het bezigt een groot getal werklieden.

Zijne voortbrengselen worden zeer gezocht en men kan aan de talrijke bestellingen, zoo uit het lande als uit den vreemde, niet voldoen.

Petrolie, naphte, enz.

Eene fabriek met stoom voor de zuivering van mineraal oliën op de grenzen onzer stad, nabij het grondgebied der gemeente Duffel, opgericht, heeft zijne werkzaamheden gestaakt, voor redenen ons onbekend.

Koperen muziek-instrumenten en kerksieraden

Wij melden met genoegen dat de toestand dezer twee nijverheden meer en meer in bloei vooruitstreeft.

De muziek-instrumenten vooral vinden gemakkelijk en gedurig aankoopers; ook geniet het werk van Lier eene vermaardheid welke hetzelfde toekomt door de degelijkheid der bewerking en de gematigdheid der prijzen.

Eene nieuwe nijverhetd, de fabricatie van orgels, heeft zich in onze stad komen vestigen.

Messenmakerij

Zie de vorige verslagen.

Stokerijen en andere gestichten door den stoom bewogen

Wij kunnen alleenlijk herhalen dat al die gestichten in bloeienden staat verkeerren.

Schoenmakerij

Het getal schoenmakers te Lier is aanzienlijk; in de naburige steden wordt hun werk gezocht voor de sierlijkheid, de stevigheid en de matigheid der prijzen.

Andere nijverheden

Niets bijzonders aan te stippen; over het algemeen behouden zich onze nijverheden in eenen gunstigen toestand.

De vragen tot oprichting der volgende nijverheids-gestichten zijn aan onderzoeken van *commodo* en *incommodo* onderworpen geworden :

- 1° Oprichting van drie broodbakkerijen.
- 2° » van twee slachterijen.
- 3° » eener vischwijkerij.
- 4° » van drie smederijen.
- 5° » eener pijpenfabriek.
- 6° » van een stoommachien.
- 7° » van eenen stoomketel in het suikerfabriek.

2^e AFDEELING

Koophandel. — Beweging der scheepvaart

Gedurende het jaar 1871, zijn in de stad vier honderd acht en zeventig schepen van binnen 's lands aangekomen; zij hadden eenen gezamenlijken inhoud van 16922 tonnen.

Hunne lading bestond als volgt :

Zout	7
Steenen	150
Kalk	14
Beetwortels.	113
Steenkolen	88
Koek	4
Granen	13
Zand	16
Verschillende koopwaren	73
Totaal.	478

3^e AFDEELING

Openbaar vervoer, postwagens, ijzeren weg,
brievenpost, enz.

Zooals verleden jaar geven wij hier de inlichtingen die ons medegedeeld zijn over de beweging der standplaats van den ijzeren weg en der brievenpost alhier, dienstjaar 1871.

JAAR 1871

VERTREK

STATIE VAN LIER

AANDUIDING DER TRANSPORTEN	STAAT		GRAND CENTRAL		LIER-TURNHOUT		TOTALEN	
	Beweging	Ontvangst	Beweging	Ontvangst	Beweging	Ontvangst	Beweging	Ontvangst
Reizigers (getal)	46886	60717,45	84431	77946,08	14242	14306,19	145559	152969,72
Reisgoed (centenaars)	530	681,24	531	481,40	230	219,42	1291	1381,76
Dieren (koppen)	1426	4415,65	1789	396,50	114	120,70	3399	1932,85
Koopwaren, messageriën (centenaars)	9551	29999,28	1753	8244,22	1751	6078,72	13055	44322,22
Vrachten (tonnen)	2284		1262		1065		4611	
Verscheillende voortbrengels		419,31		180,51				599,82
Telegraphen		3368,99						3368,99
TOTALEN		96601,92		87248,71		20724,73		204575,36

JAAR 1871

AANKOMST

STATIE VAN LIER

AANDUIDING DER TRANSPORTEN — KOOPWAREN	STAAT		GRAND CENTRAL		LIER-TURNHOUT		TOTALEN	
	Beweging	Ontvangst	Beweging	Ontvangst	Beweging	Ontvangst	Beweging	Ontvangst
Messageriën (centenaars) . . .	28810	71015,10	4207	23583,43	1301	2583,35	26318	97181,88
Vrachten (tonnen) . . .	9519		3850		321		13690	
HERHALING								
Vertrek . . .		96601,92		87248,71		20724,73		20435,36
Aankomst . . .		71015,10		23583,43		2583,35		97181,88
TOTALEN.		167617,02		110832,14		23308,08		301757,24

Beweging van den postdienst

De ontvangsten voor de schatkist beliepen tot fr.	21715,76
Id. voor rekening van derde personen »	169718,00
Totaal. »	191433,76

De vermindering in de ontvangsten voor de schatkist heeft voor oorzaak den invoer van eenvormige brieven-taks, te rekenen van 1 Juni 1870.

De uitgaven voor rekening van derde personen zijn belooopen tot fr.	122584,11
Het getal postzegels tot	273640
Id. briefkaarten	1369

Het is alleen sedert 1 Januari van het loopende jaar dat de briefkaarten aan 5 centimen voor gansch het koninkrijk geldig zijn.

4^e AFDEELING

Jaar- en andere markten

Zie de vorige verslagen.

5^e AFDEELING

Tentoonstellingen en prijskampen van nijverheidsvoorwerpen, bestialen, voortbrengselen van hovingbouw, enz.

Er heeft in den loop van het jaar geen veeprijskamp noch eene tentoonstelling van hovingbouw plaats gehad.

Er is te Heyst-op-den-Berg, hoofdplaats van het kanton van dien naam, door de zorgen van het 6^e landbouw-distrikt, eene tentoonstelling ingericht aan welke verscheidene onzer medeburgers hebben deelgenomen.

Zooals verleden jaar zijn alhier landbouw-conferentiën gegeven; zij zijn zeer belangwekkend en worden in het algemeen goed gevolgd.

6^e AFDEELING

Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. —
Broodpegel. — Gemeentebakkerij en vleeschhouwerij. —
Agentschap van levensbehoeften. — Middelprijs van het vleesch
en van de bijzonderste eetwaren

De laatste oogst is in het algemeen zeer gunstig geweest; al de voortbrengselen en bijzonderlijk de aardappels zijn goed gelukt en hebben overvloedig opgebracht.

Ziehier de middelmatige prijzen der eetwaren verkocht op de markt van 28 September laatst.

VERSCHIL OP 1871

		IN MINDER
Tarwe, den hectoliter	fr. 26,60	4,24
Rogge, »	» 14,52	7,17
Boekweit, »	» 14,05	0,77
Haver, »	» 7,72	0,33
Aardappelen, de 100 kilogr.	» 7,00	2,00
Boter, de kilogram,	» 3,16	0,04

Voor de volgende week beliep de prijs van het roggen brood op fr. 0,20 de kilogram.

Gemiddelde prijzen van het vleesch :

Ossenvleesch	de kilogr. fr.	1,85
Koeien- of vaarzenvleesch	» »	1,65
Kalfsvleesch	» »	1,90
Schapenvleesch.	» »	2,10
Varkenvleesch	» »	1,80
Spek	» »	1,80

7^e EN 8^e AFDEELING

Rechtbank, kamer van koophandel, beurs
Raad van werkrechters

Zie de vorige verslagen.

9^e AFDEELING

Toestand des koophandels en der nijverheid,
opschorsingen van betaling, bankbreuken

De handelstoestand is nog al voordeelig.

10^e AFDEELING

Landbouw

Men zie de 6^e afdeeling van den tegenwoordigen
titel alsook de vorige verslagen.

TITEL XIV

VERSCHILLENDE VOORWERPEN

Niets bijzonders aan te stippen.

Het tegenwoordig verslag is vastgesteld in zitting van het Collegie van Burgemeester en Schepenen van 30 September 1872; lezing zal er van gegeven worden aan den gemeenteraad, in zijne openbare en verplichtende zitting van 7 October aanstaande.

Het Collegie van Burgemeester en Schepenen,

Ter ordonnantie :
De Secretaris,
GISLAIN.

De Burgemeester,
FL. VAN CAUWENBERGH.

INHOUDSTAFEL

TITEL I.

Bevolking

	1 ^e Afdeeling. — Staat der bevolking.	BLADZ.	7
	2 ^e Afdeeling. — Beweging van den burgerlijken stand.		
§ 1.	Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kind-aannemingen, wettigingen van 1870-1871		8
§ 2.	Veranderingen van woning.		13
§ 3.	Aanmerkingen op het houden der registers van den burgerlijken stand		14
§ 4.	Bestatiging der geboorten en overlijden		14

TITEL II.

Gemeentebestuur

1 ^e Afdeeling. — Gemeenteraad	14
2 ^e Afdeeling. — Collegie van burgemeester en schepenen	16
3 ^e Afdeeling. — Personeel en samenstelling der bureelen	17
4 ^e Afdeeling. — Octroi	17
5 ^e Afdeeling. — Kiezerslijsten. — Lijst der jury. — Kiezingen	17
6 ^e Afdeeling. — Beweging der bestuurlijke zaken	19
7 ^e Afdeeling. — Stedelijke archieven	20
8 ^e Afdeeling. — Gemeentegoederen.	
§ 1. Roerende goederen	20
§ 2. Onroerende goederen	20
§ 3. Aankopen, verkoopen en verwisselingen	20
9 ^e Afdeeling. — Betwiste zaken	21
10 ^e Afdeeling. — Gemeenteakten en reglementen	21

TITEL III.

Geldwezen der gemeente
Ontleding der stadsrekening van 1871

1 ^e Afdeeling. — Gewone en buitengewone uitgaven.	
a.	Gewone 22
b.	Buitengewone 22
2 ^e Afdeeling. — Gewone en buitengewone ontvangsten.	
a.	Gewone 23
b.	Buitengewone 24
c.	Ontvangsten gedaan buiten den begrootingsstaat, bij herhaling gebracht in dien van 1872 24
d.	Buurtwegen. — Onderhoud 24
3 ^e Afdeeling. — Leeningen en schulden 24	
4 ^e Afdeeling. — Rekendienst.	
§	1. Begrooting 25
§	2. Rekening 25
5 ^e	Afdeeling. — Pensioenkas 25

TITEL IV

Instellingen van weldadigheid

1 ^e Afdeeling. — Bureel van weldadigheid en liefdadigheids-komiteit.	
§	1. Bestuur 26
§	2. Roerende en onroerende goederen 26
§	3. Legaten en giften 26
§	4. Aankooping, verkooping, verwisselingen 27
§	5. Afleggingen en wederaanleggingen van kapitalen 27
§	6. Rekendienst 27
§	7. Statistiek der behoefte gedurende 1871. 27
§	8. Uitdeelingen van onderstand gedurende het jaar 1871 28
§	9 en 10. Betwiste zaken — Prijs van zindelijkheid 29

2^e Afdeeling. — Gast- en godshuizen.

§ 1.	Bestuur	29
§ 2.	Roerende en onroerende goederen	29
§ 3.	Legaten en giften	29
§ 4.	Aankoopingen, verkooping, verwisselingen	30
§ 5.	Aflegging en wederaanlegging van kapitalen	30
§ 6.	Rekendienst	30
§ 7.	Betwiste zaken	31
§ 8.	Statistiek der godshuizen voor ouderlingen, weezen, enz.	31
§ 9.	Statistiek der godshuizen	31
§ 10.	Statistiek voor het godshuis van kraamvrouwen	31
§ 11.	Zinneloozen	32
§ 12.	Blinden en doofstommen	32
§ 13.	Gevonden en verlaten kinderen	32
§ 14.	Bijzondere godshuizen	32
§ 15.	Nieuw gasthuis	32

3^e Afdeeling. — Berg van barmhertigheid.

§ 1.	Werkzaamheden	33
§ 2.	Rekendienst	35
4 ^e Afdeeling.	— Bedelaarsgesticht	36
5 ^e Afdeeling.	— Werkhuizen, werkplaatsen van weldadigheid	36
6 ^e Afdeeling.	— Spaar- en voorzieningskas ten voordeele der werklieden. — Genootschappen van onderlingen bijstand	36
7 ^e en 8 ^e Afdeeling.	— Kinderkribbe en bewaarschool	37
9 ^e Afdeeling.	— Bijzondere liefdadige genootschappen en instel- lingen, tentoonstellingen van kunstvoorwerpen, enz., de wel- dadigheid ten doel hebbende	38
10 ^e Afdeeling.	— Geneeskundige dienst	38

TITEL V

Eeredienst

1^e Afdeeling. — Katholieke eeredienst.

1 en 2.	Geestelijkheid. — Bezoldigingen en opleg van be- zoldigingen	38
§ 3.	Kerken en pastoriën	39
§ 4.	Kerkfabrieken	40

§ 5.	Rekendienst	40
§ 6.	Roerende en onroerende goederen aan de fabrieken toebehoorende	44
§ 7.	Legaten en giften	44
§ 8.	Aankopen, verkooping, verwisselingen	45
§ 9.	Aflegging en wederaanlegging van kapitalen	45
§ 10.	Betwiste zaken	45
§ 11.	Kloosters en geestelijke vereenigingen	45
3 ^e Afdeeling	— Kerkhoven	45

TITEL VI

Openbaar onderwijs

1^e Afdeeling. — Lager onderwijs.

§ 1.	Lagere hoofdschool	46
§ 2.	Lagere en gemeentescholen	46

§ 3. Bijzondere scholen van lager onderwijs.

a.	Ondersteunde	48
b.	Niet ondersteunde	48
c.	Door de gemeente aangenomen	49
§ 4.	Bewaarscholen	49
§ 5.	Scholen van volwassenen	50
§ 6.	Zondagscholen	50
	Herhaling	50
§ 7, 8 en 9.	Nijverheidsscholen, scholen van kunst, stiel en leerscholen. — Normale scholen en leergangen. — Personeel van het onderwijs, bezoldigingen der onderwijzers, conferentiën, voorzieningskas	51
§ 10.	Schoolgebouwen	52
§ 11.	Toelagen ten voordeele van het lager onderwijs	52
2 ^e Afdeeling.	— Middelbaar onderwijs	52
3 ^e en 4 ^e Afdeeling.	— Hooger onderwijs. — Bijzondere scholen	53
	Algemeene aanmerkingen op titel VI	53

TITEL VII

Schoone kunsten, wetenschappen en letteren

1 ^e Afdeeling. — Schoone kunsten; akademiën van schoone kunsten.	
— Bijzondere scholen van teekenkunst, plaatsnede, beeldhouwkunde, enz. — Museum — Bijzondere kunstverzamelingen.	
— Tentoonstellingen van kunstvoorwerpen — Monumenten.	
— Conservatoriums. — Muziekscholen; muziek- en tooneelgezelschappen. — Maatschappijen van vermaak. — Openbare feesten	54
2 ^e Afdeeling. — Letteren en wetenschappen. — Akademie van wetenschappelijke gezelschappen. — Bibliotheken. — Andere litterarische en wetenschappelijke inrichtingen.	57

TITEL VIII

Gezondheidsleer, openbare gezondheid

1 ^e Afdeeling. — Geneeskundige commissie	58
2 ^e , 3 ^e en 4 ^e Afdeeling. — Geneeskundig personeel. — Doctors, heel- en vroedmeesters. — Apothekers — Vroedvrouwen. — Gezondheidsraad. — Apotheek voor den arme. — Hulp aan drenkelingen en vermoorden	58
5 ^e en 6 ^e Afdeeling. — Gezondheidstoestand. — Koepokinenting.	59
7 ^e Afdeeling. — Ontucht	60
8 ^e Afdeeling. — Reiniging der straten. — Slijk- en mestpachting. Peerdenslachterij.	60
9 ^e Afdeeling. — Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas	61
10 ^e en 11 ^e Afdeeling. — Zwemschool. — Openbare baden en waschplaatsen	61
12 ^e en 13 ^e Afdeeling. — Lichaams oefeningen; onderwijs. — Begravenissen. — Doodhuizen	61
14 ^e Afdeeling. — Onheilen en rampen (onweder, hagel, overstromingen, brand, enz.)	62

TITEL IX

Openbare veiligheid, justitie en gevangenissen

1 ^e Afdeeling. — Politie : inrichting en personeel, verordeningen en reglementen	62
2 ^e Afdeeling. — Aanhoudingen, schelmstukken, misdrijven en overtredingen	62
3 ^e Afdeeling. — Onheilen en ongevallen — Zelfmoorden	63
4 ^e Afdeeling. — Daden van moed en zelfopoffering	64
5 ^e en 6 ^e Afdeeling. — Gevangenis en opsluitingplaats der gemeente. — Maatregelen tegen brandgevaar	64
7 ^e Afdeeling. — Paspoorten	65
8 ^e Afdeeling. — Boekjes voor werklieden en dienstboden	65
9 ^e en 10 ^e Afdeeling. — Bureelen van plaatsing. — Aanplakking. — Openbare roepers.	65

TITEL X

Burgerwacht. — Militie. — Bezetting

1 ^e en 2 ^e Afdeeling. — Burgerwacht. — Militie	66
3 ^e Afdeeling. — Bezetting : Kazerneering. — Militaire logementen.	67

TITEL XI

Openbare belastingen

1 ^e Afdeeling. — Grondlasten.	
§ 1. Kadaster	68
§ 2. Aandeel	68
2 ^e Afdeeling. — Personeele belastingen.	
§ 1. Getal der belastingschuldigen	69
§ 2. Beloop der rollen	69

§ 3.	Huurwaarde	69
§ 4.	Deuren en vensters	69
§ 5.	Haardsteden	70
§ 6.	Mobiliair	70
§ 7.	Dienstboden	70
§ 8.	Paarden	70
3 ^e Afdeeling. — Belasting der patenten.		
§ 1.	Getal en klasseering der patentschuldigen	70
§ 2.	Beloop der rollen	71
4 ^e Afdeeling.	— Belasting op de slijting	71
5 ^e Afdeeling.	— Belasting op den tabak	71
6 ^e Afdeeling.	— Accijnsen	72
7 ^e Afdeeling.	— Stedelijke en provinciale belasting op de honden	72
8 ^e Afdeeling.	— Ontlastingen	72

TITEL XII

Openbare werken

1 ^e Afdeeling.	— Personeel en inrichting van den dienst	73
2 ^e Afdeeling.	— Groote en kleine wegenis	73
§ 1 en 2.	Algemeene en bijzondere plans van rechtmaking. — Gelijkmaking	73
§ 3.	Onderhoud der straten. — Kasseiing	74
§ 4 en 5.	Openbare en bijzondere riolen, stoepen en openbare piscijnen	74
3 ^e Afdeeling.	— Verdeeling van drinkbaar water. — Pompen. — Openbare fonteynen	74
4 ^e Afdeeling.	— Verdeeling der gaz, openbare verlichting.	74
5 ^e Afdeeling.	— Hallen en markten	76
6 ^e Afdeeling.	— Slachthuis	78
7 ^e Afdeeling.	— Vaarten en rivieren. — Ruiming. — Over- stroomingen	78
8 ^e Afdeeling.	— Kazernen	78
9 ^e Afdeeling.	— Opbouw, herstelling, onderhoud en weder- opbouw van gemeentegebouwen	79
10 ^e en 11 ^e Afdeeling.	— Opening van nieuwe markten en straten. — Onteigeningen	79

12 ^e Afdeeling. — Ontwerpen van verfraaiing en gezondmaking .	79
13 ^e Afdeeling. — Openbare wandelingen. — Bolwerken. — Kruidtuin	80
14 ^e Afdeeling. — Bijzondere gebouwen. — Toepassing der politie-reglementen op de gebouwen	80

TITEL XIII

Nijverheid, koophandel en landbouw

1 ^e Afdeeling. — Nijverheidsgestichten, stoomwerktuigen. — Goedkeuringen. — Ongezonde en gevaarlijke fabrieken en werkhuizen. — Onderzoeken de commodo en incommodo	81
2 ^e Afdeeling. — Koophandel. — Beweging der scheepvaart	84
3 ^e Afdeeling. — Openbaar vervoer, postwagens, ijzeren weg, brievenpost, enz.	84
4 ^e Afdeeling. — Jaar- en andere markten	87
5 ^e Afdeeling. — Tentoonstellingen en prijskampen van nijverheidsvoorwerpen, bestialen, voortbrengselen van hovingbouw, enz.	87
6 ^e Afdeeling. — Levensbehoefte. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. — Broodpegel. — Gemeentebakkerij en vleeschhouwerij. — Agentschap van levensbehoefte. — Middelprijs van het vleesch en van de bijzonderste eetwaren.	88
7 ^e en 8 ^e Afdeeling. — Rechtbank, kamer van koophandel, beurs. — Raad van werkrechters	89
9 ^e Afdeeling. — Toestand des koophandels en der nijverheid, opschorsingen van betaling, bankbreuken	89
10 ^e Afdeeling. — Landbouw	89

TITEL XIV

Verschillende voorwerpen